

Slovenski VESTNIK

Poštni urad 9020 Celovec
Verlagspostamt 9020 Klagenfurt

Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort Klagenfurt

Posamezni izvod 7 šilingov
mesečna naročnina 25 šilingov
celoletna naročnina 250 šilingov

P. b. b.

LETNIK XLI.

CELOVEC, PETEK, 21. MAREC 1986

ŠTEV. 12 (2268)

Po dunajskem strankarskem vrhu:

Nakazuje se pripravljenost strank da bi ugodile zahtevam po ločevanju otrok

Na podlagi ponedeljskega razgovora predsednikov strank o vprašanju manjšinskega šolstva se da sklepati, da so stranke pripravljene ugoditi rasističnim ločevalnim zahtevam KHD in FPÖ, sta v skupni izjavi poudarila tajnika ZSO in NSKS Marjan Sturm in Franc Wedenig. Pri tem sta menila da niso zaman prikazovali FPÖ-jevski model kot kompromisno rešitev.

Predstavnika obeh osrednjih organizacij opozarjata, da uspeh dunajskega pogovora nasprotuje tako konstruktivnim predlogom slovenske narodne skupnosti in strokovnjakov kakor tudi modelom šolskih poskusov, ki jih je izdelala zvezna pedagoška komisija.

Vse kaže, da se ob izključitvi narodne skupnosti v obliki tristrankarskega sporazuma določili politične okvirne pogoje za spremembo v smeri ločitve v manjšinskem šolstvu, sta ugotovila oba tajnika ter naglasila: „Slovenska narodna skupnost bo v napovedani komisiji sodelovala le tedaj, če naj bi v njej izdelali konstruktivne modele za rešitev v smislu tradicije avstrijske šolske reforme, s ciljem izboljšanja dvojezičnega pouka. Slej ko prej pa odločno odklanja sleherno obliko ločevanja, ker bi v tem videla nadaljnje omejevanje pravic iz člena 7 avstrijske državne pogodbe iz leta 1955, čemur bi se uprla.“

Pri strankah in v tisku so dunajski pogovor ocenili precej drugače. Predvsem na Koroškem prevladuje zadovoljstvo (nekateri so malo bolj zadržani), da je menda uspelo napraviti važen korak v smeri dokončnega

soglasja vseh treh strank in da se že kažejo obrisi „zgodovinskega kompromisa“ – očitno podobnega kot leta 1976, ko so slednjič brez sodelovanja prizadete manjšine in proti njenim izrecnim pomislekom izglasovali in

vsilili „rešitev“, ki jo manjšina zdaj že deset let odklanja iz upravičenih in utemeljenih vzrokov.

Prizadeto narodno skupnost tudi tokrat puščajo „na robu“ dogodkov. Kancler Sinowatz je bil edini, ki je menil, da mimo manjšine ni mogoče reševati manjšinskih vprašanj; drugi si očitno še niso edini, ali bi v novo komisijo pritegnili tudi zastopnika manjšine. Sicer pa je edini konkretni rezultat ponedeljskega strankarskega vrha na Dunaju sklep o ustanovitvi nove komisije strokovnjakov, ki naj bi do jeseni izdelala „osnove za strankarski sporazum“, kakor je povedal deželni glavar Wagner. Menil je, da bo treba izdelati model, ki bi ustrezal vsem interesom. „To bo torej – tako Wagner – skupna šola, v skupni hiši, s tistim poukom za vsakega otroka, ki ga sam hoče imeti.“ Kaj je s tem mislil, ko je dejal, da mora dvojezična šola tudi naprej ostati avstrijska šola, pa na žalost ni točneje opredelil.

Veliko novega torej dunajski strankarski vrh ni prinesel. Seveda pa ne moremo mimo dejstva, da se vsaj iz izjav koroških politikov in iz poročanja tukajšnjega tiska bolj ali manj očitno kaže, da se v manjšinski politiki v Avstriji in zlasti na Koroškem niso pripravljene učiti iz izkušenj in napak preteklosti. Če bo šel napovedni „zgodovinski kompromis“ v smeri nadaljnjega popuščanja nemško-nacionalističnim silam – in tega se je bati – potem se pač ne bo možno ubraniti vtisa, da so nekateri široko paleto hearingov in drugih oblik iskanja stališč razumeli le kot alibi-akcijo, s katero bi pred širšo javnostjo prikri-li, kako v resnici nadaljujejo staro pot.

Po stari poti reševanja mimo manjšine in vsiljevanja večinskih diktatov pa prav gotovo ne bo možno priti do rešitve, ki naj bi bila sprejemljiva za vse.

ZVEZA KOROŠKIH PARTIZANOV
vabi na

slavnostno prireditev
ob 40-letnici obstoja

ki bo v nedeljo 23. marca 1986 ob 14. uri v Mladinskem domu SŠD v Celovcu (Mikschallee 4).

Na sporedu: nastop Koroškega partizanskega pevskega zbora, tamburaške skupine in mešanega pevskega zbora „France Pasterk-Lenart“ (zbora SPD ZARJA in Železne Kaple in SPD DANICA iz Šentvida v Podjuni), nagovor in predstavitev knjige.

Prisrčno vabljeni!

Predsednik Kircher: Učenje jezikov utripuje razumevanje med sosednimi narodi

V duhu šole, ki povezuje narode preko meje, je pred nedavnim potekal obisk veččlanske delegacije koroškega deželnega šolskega sveta pri šolskih oblasteh Furlanije-Juljske krajine. Vsaj tako je bilo zapisano v poročilu o obisku, o katerem je vodja delegacije, predsednik deželnega šolskega sveta

Karl Kircher, med drugim dejal, da je prvenstveni cilj gojitev sosedstva in vzbuja razumevanja eden za drugega, pri čemer da je osrednjega pomena pospeševanje učenja jezikov.

S temi ugotovitvami se popolnoma strinjamo in tudi pozdravljamo prizadevanja, da bi se v koroških solah razširil pouk italijanščine – kajti znanje tega jezika bi brez dvoma lahko veliko prispevalo k nadaljnjemu poglobljanju nje dobrega sosedstva med Koroško in Furlanijo-Juljsko krajino.

Še bolj kot za učenje italijanščine pa bi morala ta načela vsaj na Koroškem veljati za slovenščino: v tem primeru ne gre le za jezik, ki ga govorijo v sosednji državi, temveč hkrati tudi za materinščino enega od obeh avtohtonih narodov v deželi! Kljub temu je na Koroškem prav ta jezik izpostavljen skrajno mačehovskemu obravnavanju in za ušesa najbolj „pristnih Korošcev“ je očitno naravnost pregrešen, saj bi ga najraje izrinili iz javnosti, šole in cerkve ter ga potisnili v zadnje karavanske zaselke.

Prizadevanja za razširitev pouka italijanščine v koroških solah, naj so še tako razveseljiva in koristna, vendar precej izgubijo na iskrenosti in verodostojnosti v trenutku, ko se na Koroškem zaletavajo v zadnje ostanke pouka slovenščine. Kajti šola in jezik ne moreta biti most do naroda le preko meje, temveč bi morala biti predvsem tudi znotraj dežele.

Predsedstvo SFRJ: Rešitev manjšinskih vprašanj izrednega pomena za razvoj sosedskih odnosov

Na seji predsedstva SFRJ, na kateri so razpravljali o odnosih Jugoslavije s sosednjimi državami, so dali velik poudarek vprašanju narodnih manjšin in reševanja njihovega položaja.

Poudarili so, da je za pospešitev odnosov in vsestranskega razvoja dobrega sosedstva sodelovanja izredno pomembno kar najhitreje in najuspešneje rešiti vprašanja položaja in pravic delov jugoslovanskih narodov, ki kot narodnostne manjšine žive v sosednjih državah.

„Zato si bo Jugoslavija v prizadevanju za razvoj odnosov s sosedami, kar zadeva položaj narodnostnih manjšin, še naprej prizadevala za dosledno uveljavitev načel in stališč listine Združenih narodov in helsinške sklepne listine, za celovito uveljavitev obveznosti iz 7. in 9. člena državne pogodbe z Avstrijo, določil osimskih sporazumov in drugih sporazumov s sosednjimi državami.“

Nova komisija tudi v deželi

Takoj po strankarskem vrhu na Dunaju se je v torek v Celovcu sestal za manjšinsko vprašanje pristojni odbor deželnega zbora, ki je prav tako razpravljal o manjšinski problematiki.

Kakor v ponedeljek na Dunaju, tako je v torek tudi v Celovcu prišlo do izraza dejstvo, da sicer vsi govorijo o „potrebi“ spremembe dvojezičnega šolstva, da pa doslej očitno še nihče konkretno ne ve (ali vsaj ne pove), kako naj bi izgledala ta sprememba. Le tako je mogoče razumeti, da so v deželnem zboru glede zaključkov oziroma sklepov povsem sledili dunajskemu vzoru: enako kot na Dunaju so namreč sklenili osnovati novo komisijo. Deželna komisija naj bi za zvezno komisijo pripravila „v šolski stvarnosti izvedljive predloge“.

V deželno komisijo bodo stranke imenoval skupno 14 zastopnikov, vsaka v razmerju svoje zastopanosti v deželnem zboru; svoje predloge naj bi komisija predložila do srede junija. Nikjer pa ni bilo niti z besedo omenjeno, ali nameravajo v komisijo, ki naj bi izdelala predloge za reševanje manjšinsko-šolskega vprašanja, pritegniti tudi neposredno prizadete – manjšino.

Gast 86 – Slovenija ponuja gostinsko opremo

Na sejmu gostinske opreme in turizma „Gast 86“ so ta teden v jugoslovanskem paviljonu razstavljali predvsem sodobno kuhinjsko opremo za gostinsko turistične objekte in hladilne naprave. To ne pomeni da letos Slovenija in Jugoslavija manj vabita turiste na svoje plaže. Bolj je to izraz dejstva, da Jugoslavija lahko zmanjša trgovinski deficit le tedaj, če bo izvažala več kvalitativnih proizvodov. To so med drugim povedali zastopniki jugoslovanskega gospodarstva tudi na posebni tiskovni konferenci.

Ker je Avstrija visokorazvita turistična dežela išče podjetje LTH (lo-

ške tovarne hladilnikov iz Škofje loke) stike z avstrijskimi odjemalci. Podjetje LTH ponuja namreč od hladilnikov, hladilnih vitrin do priprav za shranjevanje, pripravo ter razdeljevanje hrane številne produkte. Opremili so že številne točilnice, hotelske kuhinje, hotelske objekte in menze s svojimi izdelki. Med odjemalci je tudi hotelska veriga Sheraton. Direktor podjetja dipl. inž. Herman Lunder je opozoril, da LTH tesno sodeluje s dunajsko projektantsko firmo Hobart in da skrbi za visoko stopnjo proizvodov 2100 sodelavcev dveh tovarn v Ljubljani in Škofji Loki.

Na dejstvo, da je v minulem letu prišlo v Jugoslavijo 100.000 avstrijskih turistov (kar je za 12 % več kot leto prej) Leopold Perc, direktor centra za turizem v Sloveniji. Napovedal pa je tudi rast turističnih postelj za 12.000 do leta 1990, ko bi moral biti

Hotelske kuhinje in hladilnike je razstavljala Slovenija.

že zgotovljen karavanski predor. Do takrat pa bodo skušali na ljubljanskem mejnem prehodu še pospešiti prestop meje.

Jugoslovanski trgovinski delegat v Celovcu Slavko Beznik pa je novinarje informiral o dejstvu, da Jugoslavija ima še vedno močan trgovinski deficit z Avstrijo. Lani je Jugoslavija eksportirala blaga v vrednosti 4,75 milijard šilingov, uvozila pa za 8,25 milijard šilingov. Čeprav se je torej

razmerje v primerjavi s stanjem pred 4 leti izboljšalo od 3 : 1 na 2 : 1, je takšno razmerje še vedno preteško breme za Jugoslavijo. Vsaka država stremi za izravnano trgovinsko bilanco je poudaril generalni konzul SFRJ v Celovcu, Borut Miklavčič in poudaril, da Jugoslavija ne želi omejevat import, temveč vidi rešitev v povečanju izvoza.

Od ponedeljka 24. 3. naprej bo v Ljubljani jubilejni 25. sejem Alpe-Adria 86, na katerem predstavlja svoje proizvode okoli 600 razstavljalcev predvsem iz Avstrije, Italije in Jugoslavije.

Predstavniki jugoslovanskega gospodarstva na tiskovni konferenci v Celovcu.

PREBERITE

na strani

2 Občni zbor Zveze slovenskih zadrug v Celovcu

3 Kontaktna leča 86

4 Uspela prireditev Gorjancev s harmonikarji iz Trsta

5 Predavanje o sadjarstvu na Pečnici

8 Pogovor z graditeljem planiške velikanke

Zveza slovenskih zadrug se je okrepila

Občni zbor v znamenju vsestranske preobrazbe

V ospredju predsednika upravnega in nadzornega odbora Miha Antič in Lipej Kolenik

Zveza slovenskih zadrug, ki je bila v vseh obdobjih gospodarska hrbtnica slovenske narodne skupnosti na Koroškem, je v zadnjih letih stabilizirala svoje premoženjsko stanje, bistveno izboljšala položaj na blagovnem sektorju in mora v bodoče še okrepiti in izboljšati kreditni sektor. Tako bi v kratkih besedah lahko zajeli poročila, ki so bila minulo soboto podana na občnem zboru Zveze slovenskih organizacij v Celovcu. V nasljenem delovnem obdobju pa bo Zvezo vodilo nekoliko spremenjeno vodstvo, saj je bil za predsednika upravnega odbora izvoljen hotelir Miha Antič iz Reke pri Šentjakobu. Prvi podpredsednik pa je dosedanji predsednik Fridl Kapun.

Miha Antič je po izvolitvi dejal, da mu gre ob prevzemu vodstvenih poslov predvsem za delovanje odborov v dobrem vzdušju, in da bo vse sile naperil v to, da bo delo usmerjeno v prid vsej slovenski narodni skupnosti.

Okrepljen blagovni promet

Ob izredno visoki udeležbi delegatov vključenih gospodarskih enot in številnih predstavnikov gospodarskih ustanov Slovenije ter zastopnika Raiffeisnove zveze je bivši predsednik Fridl Kapun dal poročilo upravnega odbora o delovnem obdobju 1983 do 1985. Ugotovil je, da je bilo konec leta 1982 področje delovanja Zveze slovenskih zadrug omejeno na blagovni sektor in na ozko paleto ponudbe v blagovnem sektorju. Z hitrim ukrepanjem je bilo treba razširiti obseg in področja poslovanja in se odpreti v avstrijski prostor, se povezati z matičnim narodom in drugimi narodi v Jugoslaviji ter navezati širše poslovne stike s svetom.

Kapun je ugotovil, da so takoj aktiviral licenco za ustanovitev turistične agencije in rodil se je Cartrans – turistična agencija, ki si je v Avstriji in zunaj nje pridobila soliden ugled. Mnogo več pozornosti je Zveza (ZSZ) posvetila utrjevanju, modernizaciji in razširjanju blagovnega sektorja. Z obnovo, razširitvijo in graditvijo marketov in posojilnic pa se je okrepila krajevna mreža. Bistveno so bili preurejeni marketi v Pliberku, Globasnici, Železni Kapli, Šentjakobu, Škofičah in v Kotmari vasi. S tem je bil precej povečan notranji blagovni promet, katerega vrednost se je v zadnjih treh letih skoraj podvojila. Zvezi je uspelo razviti tudi izvozno-uvozno dejavnost oziroma njenih specializiranih zunanjetrgovinskih organizacij, tako da se je Zveza uveljavila tudi kot pomemben zunanjetrgovinski partner v Avstriji, Jugoslaviji, Zvezni republiki Nemčiji, Grčiji in še drugje. Prav tako se je koristila transpotna koncesija.

S krepitvijo poslovanja Zveze so se razširile tudi možnosti za postopno sanacijo in krepitev posojilnic in zadrug, je dejal Kapun. Ugotovil pa je tudi, da bi na finančno-poslovnem področju rezultati lahko bili še večji, če ne bi v posameznih posojilnicah prišlo do nepričakovanih izpadov. V tej zvezi je opozoril na dejstvo, da živimo v gospodarsko šibki regiji in času insolvent, kar seveda ne more biti brez posledic za naše ustanove. Iz dejstva, da so se ponekod pojavljale preveč lokalistične tendence, ki gredo preko objektivnih možnosti, je Kapun sklepal, da bo treba v bodoče bolj složno in usklajeno delati.

Pred novimi preizkušnjami

Plodovito poslovanje pa bo v bodoče samo možno, če bo Zveza

poleg trgovanja in nudenja bančnih uslug podpirala tudi proizvodno dejavnost. „Ob vseh pomanjkljivo-

Bivši predsednik Fridl Kapun poroča

stih organizacijskega in kadrovskega značaja smo spričo doseženih rezultatov lahko vendarle ponosni na zadnje etape naše skupne poti“, je menil ob koncu svojega poročila Fridl Kapun in dejal, da bo optimizem potreben tudi zato, ker nas v nasljenem obdobju čakajo nove preizkušnje. Novi zakon za kreditno gospodarstvo predvideva namreč precej višje cenzure za denarne zavode, kar bo zahtevalo od narodne skupnosti precejšnje napore. „Hkrati bomo morali z vso odločnostjo terjati od pristojnih organov zvezne vlade, da za denarne institucije narodnih skupnosti predvidijo v zakonu ustrezne izjeme, oziroma daljše prehodne roke,“ je poudaril Kapun.

V razpravi o poročilih so delegati izrazili željo po ojačenem skupnem nastopanju posameznih zadrug na blagovnem sektorju, skupno reklamiranje, izražene so bile tudi o požitvi blagovnega oddelka v Dobrli vasi. Kritike pa so se pojavile v zvezi z napakami na kreditnem sektorju, kar je v zvezi z volitvami privedlo najprej do formiranja različnih predlogov, dokler ni prodrla enotna volilna lista. V razpravi in že prej v poročilih je prišlo do izraza, da potrebuje Zveza slovenskih zadrug notranjo organizacijsko in kadrovsko okrepitev. Le uveljavitev strogih gospodarskih in strokovnih kriterijev lahko zagotovi stabilen gospodarski razvoj tudi v bodoče.

Odborniki upravnega odbora ZSZ so: predsednik Miha Antič, podpredsednik Fridl Kapun, Hanzi Ogris in Peter Kuchar in člani Anton Koren, Franci Brežjak, Joško Nachbar, Alojz Gregorič, Anton Krušič, Erich Užnik, Valentin Kargl, Wili Moschitz in Liza Hobl.

Nadzorni odbor: Predsednik Lipej Kolenik, podpredsednik Janez Hudl, člani: Johan Haderlap, Janko Lomšek, Folti Kumer, Marjan Gallob, Avgust Brumnik.

Dunajska kozmetika za koroško vsebino?

Dunaj naj se ne vmešava v koroške zadeve! To „geslo“ v koroških krogih posebno radi ponavljajo takrat, kadar gre za manjšinska vprašanja in je na zvezni ravni morda le zaslediti vsaj za trohico bolj široka in odprta stališča, kot pa jih zastopajo koroški, v ozkih okovih lokalnega patriotizma ujeti dejavniki.

Tudi najnovejši dogodki v šolskem vprašanju kažejo v to smer.

S koroškimi opozorili Dunaju je začel – ne prvič – KHD, katerega predsednik je v zvezi z zadnjimi izjavami ministra Moritza (ki se je nedvoumno izjavil za ohranitev skupne dvojezične šole – op. ured.) zagrozil celo s protestnimi akcijami. Sledil mu je „hs“ v Kleine Zeitung, ki je odsotnost zastopnika zvezne vlade na otvoritvi celovskega sejma Gast užaljeno komentiral, naj se Dunaj tudi sicer ne vmešava v koroške zadeve. S posebnim poudarkom pa je svoje nezadovoljstvo z Dunajem izrazila koroška ÖVP: njen prejšnji tajnik deželni poslanec Herwig Hofer je najprej „diskvalificiral“ zvezno pravno komisijo, nato pa je njen novi predsednik Harald Scheucher v svoji oceni ponedeljskega tristrankarskega vrha na Dunaju skritiziral še delo zvezne pedagoške komisije.

Ze razumemo, da določenim koroškim krogom ne grejo v račun zaključki, do katerih so prišli strokovnjaki pri proučevanju problematike manjšinskega šolstva v zvezi z zahtevami po ločevanju šol. Takšna ločitev bi bila seveda mnogo lažje uresničljiva, če bi jo lahko izvedli v hitrem postopku kar na deželni ravni; toda zvezna pravna komisija je nedvoumno ugotovila, da je pristojnost na zvezni ravni, (s tem je potrdila stališče, ki ga je v tem vprašanju zastopal že vodja deželne ustavne službe – op. ured.). Mimo stvari pa gre tudi ÖVP-jevska kritika na račun zvezne pedagoške komisije, kajti nova komisija, o kateri so se dogovo-

rili v ponedeljek, ima namreč povsem drugo nalogo – uskladiti mora stališča treh strank in pripraviti skupen predlog bodoče „rešitve“, s katero naj bi tristrankarska troedinost zdaj tudi še šolsko vprašanje, ki ga je leta 1976 pri snovanju in sprejemanju diskriminacijske sedmojuljske zakonodaje namenoma izpustila, vključila v svoj protimanjšinski pakt.

V tej luči se naravnost vsiljuje vtis, da se kakor že večkrat v preteklosti spet pripravljajo rešitev po preizkušenem receptu delitve dela med Celovcem in Dunajem, pri čemer vsebinsko obveljajo koroška stališča, oblikovana pod pritiskom nemških nacionalistov, medtem ko diplomatično izkušeni Dunaj prispeva kozmetični premaz, ki služi za mirjenje in zavajanje mednarodne javnosti. Vse skupaj pa se potem imenuje „vzorno reševanje“ manjšinskih vprašanj in „dosledno izpolnjevanje“ mednarodnopravnih obveznosti.

Mladina obiskuje bivši KZ Mauthausen

Obiski v bivšem koncentracijskem taborišču Mauthausen, kakor seveda tudi na drugih krajih nacističnih grozodejstev, so posebno poučni za mladino. Število teh obiskov tudi razveseljuje narašča: leta 1971 je Mauthausen obiskalo le 5700 šolarjev in študentov, lani si je ta kraj nacističnega nasilja ogledalo že 66.000 mladih ljudi iz cele Avstrije, v zadnjih 15 letih pa je bilo nad 486.000 mladih obiskovalcev Mauthausena.

Pri tem razvoju pa je vsekakor značilno, da je glede obiskov šolarjev in študentov v Mauthausenu med vsemi avstrijskimi deželami na zadnjem mestu Koroška (lani samo 1366!). Sicer pa niti ne preseneča, saj se koroška šolska mladina tudi pri obisku spominskega muzeja NOB pri Peršmanu doslej ni preveč dobro izkazala, medtem ko so iz drugih predelov Avstrije zabeležili že več šolarskih skupin.

40 let Zveze koroških partizanov

(Nadaljevanje in konec)

Ureditev in oskrbovanje partizanskih grobišč in spominskih obeležij sta seveda le del pomembnih nalog, ki si jih je zadala Zveza koroških partizanov ob svoji ustanovitvi pred 40 leti. Kakor po eni strani skrbi za to, da se ohrani časten spomin padlim soborcem, tako po drugi strani že vsa desetletja svojega obstoja razvija različne dejavnosti, ki veljajo skrbi za preživele protifašistične borce in žrtve fašističnega nasilja ter njihove svojce.

Tudi na tem področju je ZKP v sodelovanju s pristojnimi organizacijami in ustanovami predvsem v Sloveniji opravila pomembno delo: invalidnine, priznavalnine, zdravljenje, okrevanje in druge oblike socialne oskrbe predstavljajo važno pomoč in podporo številnim osebam, ki so zaradi svojega sodelovanja v protifašističnem boju, bodisi kot aktivni borci ali ker so podpirale partizanski boj, utrpeli škodo na zdravju in v svojem poklicnem življenju.

Posebno važno in usmerjeno v bodočnost pa je delo, ki ga opravlja

Zveza koroških partizanov z namenom, da bi v čim popolnejši obliki zajela zgodovino protifašističnega boja in v tem okviru dokumentirano prikazala delež in vlogo koroških Slovencev. Zbiranje in zapisovanje pričevanj nekdanjih borcev, objavljanje spominskih in drugih zapisov in razprav, predavanja in razstave ter številne druge oblike informacije služijo ohranjanju in širjenju dragocenih dokumentov.

„V tem smislu bo Zveza koroških partizanov nadaljevala svoje delo,“ je dejal njen predsednik Janez Wutte-

Luc. „Skušala bo zbrati in ohraniti čim več zgodovinskega gradiva ter ga posredovati sedanji generaciji in bodočim rodovom, da se bodo zavedali najtežjega časa v zgodovini koroških Slovencev, na upor in boj proti nacifašizmu, ki je naš narod obsodil na smrt in pregon z rodne zemlje.“

Izkušnje iz te najtežje zgodovine našega ljudstva pa naj bi bile opomin in šola predvsem mladini, da bi se učila braniti pridobitve protifašističnega boja – mir, svobodo in enakopravno sožitje med narodi. Temu namenu služi tudi svoječasni sklep o pomladitvi naše borcevske organizacije: da bi polagoma mladina prevzela delo in odgovornost ter naprej gojila svetle tradicije protifašističnega narodnoosvobodilnega boja. S tem bo ostala mlada in dejavna tudi Zveza koroških partizanov, ki letos praznuje 40-letnico svojega obstoja.

Dolgoletni predsednik ZKP Karel Prusnik-Gasper je neprecenljivo delo opravil predvsem tudi z zbiranjem, zapisovanjem in objavljanjem spominskih pričevanj in dokumentov o uporu in boju koroških Slovencev proti fašizmu. O pomenu njegovih spisov in objav za naše zgodovinske govori obsežnost njegove bibliografije, v kateri nedvomno zavzema častno mesto v več jezikov prevedena knjiga „Gamsi na plazu“.

Na pokopališču v Svečah je poleg domačih borcev in žrtve nacizma pokopan tudi narodni heroj Matija Verdnik-Tomaž. Zveza koroških partizanov ob njihovem skupnem grobu vsako leto priredi spominsko svečanost.

O mednarodnem značaju protifašističnega boja na Koroškem priča tudi partizansko grobišče v vasi Golovica/Wöllnitz na Svinski planini, kjer počivajo padli borci iz Koroške, Jugoslavije, Sovjetske zveze in Poljske.

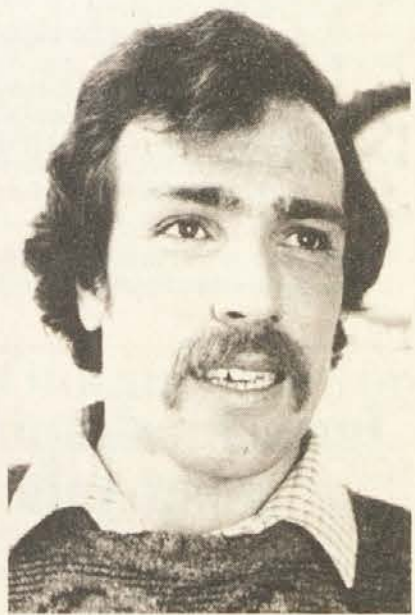
Na odru kulturnega doma: Irske razmere na Radišah

Preteklo nedeljo so se na Radišah predstavili tamkajšnji odrski poustvarjalci s tragedijo „Junona in pav“ (Juno and the Paycock), katero je napisal irski pisatelj Sean O'Casey.

Tragedija, ki je sicer obogatena z mnogimi komičnimi elementi, se odvija pred zgodovinskim ozadjem irske državljanske vojne, borbe za neodvisnost in prikazuje situacijo mestnega proletariata v Dublinu leta 1922. Uboštvo, umazanija, bolezen in skoraj neznosna utesnjenost posameznika ne dovoljujejo prostega, človeškega življenja. Poleg socialnih težav k občutku utesnjenosti svoje dodaja angleško okrilje, katerega se hočejo Irči rešiti, zato se združijo v Irsko-republikanski armadi (IRA). Ravno ta organizacija še danes podtalno deluje na severnem Irskem, torej v predelu, ki še danes pripada Veliki Britaniji, medtem ko se je Republika Irska že osvobodila. Kot vsaka vojna je tudi ta boj vnesel mnogo gorja med irsko prebivalstvo, ki je bilo razpeto v dva tabora. Na eni strani ljudje, ki so akceptirali britansko kraljevino, v drugem taboru pa državljani, ki so hoteli popolno samostojnost.

Celotno dogajanje se za- in razpleta v majhnem stanovanju družine Boyle. Oče, Jack Boyle (Šimi Ogris), ki je brezposeln, se je vdal alkohol in s svojim „prijateljem“ Joxerjem (Tomi Rogaunik) popiva v bližnjih gostilnah, kjer se tudi šopiri kot pav. Resnim težavam se Jack Boyle izogiba in čedalje večkrat beži v svet iluzij in laži. Le v osebi Joxerja – vsaj njemu se zdi tako – najde človeka, ki ga priznava. Ob njegovi navzočnosti se lahko pretirano baha s svojimi „junaskimi doživljaji“. Celotno skrb za družino prepušča svoji ženi Junoni (Krista Reszter). Tudi sin Jonny (Ma-

rio Wrulich), ki je žrtvoval roko v boju za neodvisno Irsko, je brezposeln. Verjetno iz osebnih razlogov izda svojega bivšega tovariša Tancreda, kar se pa publiki razvzolja šele ob koncu igre. To dejanje ga mentalno zasleduje, zato se občasno obnaša skoraj nevrotično. Izdajstvo in umor Tancreda tudi močno prizadene nje-

Režiser Nužej Wieser

govo mater (Leni Lampichler), vendar se za to v družini Boyle komaj zmenijo, saj so čisto v pričakovanju velike dediščine. Hči Mary (Ani Wrulich) se je zaljubila v intelektualca in učitelja Benthama (Milan Hribnik) in zavrnila manj uglednega Jerryja Devine (Daniel Wrulich). Verjetno se hoče povzpeti v boljši sloj, čeprav se še zmeraj opira na „stare principe“. Njen ljubljenc je

formuliral oporoko nekega sorodnika družine Boyle. Junona in Jack sta mislila, da se bosta končno rešila ubožnega življenja. Pivo, viski, nove obleke, novo pohištvo in celo gramofon – vse to nabavita na dolg – naznajo novo življenje v izobilju.

Vendar pride drugače: Zaradi formalne napake, katero je zagrešil učitelj in teozof Bentham, Boylevi ne podedujejo nič. Temu udarcu pa sledita še hujša. Mary postane noseča, medtem pa jo Bentham zapusti in prevzame novo službo v Angliji. Zaradi nosečnosti ji očitavata oče in brat, da je škodovala družinskemu ugledu. Edinole njena mater Junona jo zagovarja in spriči dejstva, da otrok ne bo imel očeta pravi: „Imel bo, kar je več vredno, imel bo dve materi.“ Ker so zvedeli, da je Jonny izdal Tancreda, ga bivši tovariši usmrtijo, kar pomeni za Junono zadnji in najhujši življenjski udarec. Ta smrt sina dokončno raztrga družino, nakar čisto ob koncu tragedije Jack Boyle v pijanosti sklepa na cel svet: „Rečem ti Joxer, ves svet se strašno majo in podira.“

Junona je v marsičem centralna osebnost tega dela, nositi mora namreč polno težo vseh treh katastrof (pričakovana dediščina, nosečnost Mary in usmrtnost Jonnyja). Junona je vsem drugim osebam v premoči, ker je kot edina pripravljena vzeti človeka takšnega kot je, torej tudi z napakami; svojemu možu, lenuhu in pijancu, pripravlja zajtrk, pomiruje nevrotičnega sina, kljub nepričakovani nosečnosti ne zavrne svojo hčer itd. Toda tudi Junona kaže egoistične poteze, vendar se ta egoizem nanaša na celotno družino. Družbene in politične težave jo ne zanimajo. Tako npr. ne sočustvuje z dekletom, katero je izgubilo delovno mesto in kritizira svojo hčer, ker se je priključila delovni stavki. Iz držinsko-egoističnih motivov tudi odklanja zagnanost Jonnyja v boju za neodvisnost Irske.

Nedeljska premiera je bila vsekakor uspešna. Predvsem arivirani igralci (Šimi Ogris, Tomi Rogaunik, Leni Lampichler) so vloge podali zelo dobro, medtem ko se je pri mlajših, neizkušenih igralcih tu in tam vtihotapila nervoza, kar se je odrazilo deloma v prehitrem govorjenju. Trudili so se pa vsekakor vsi, tudi igralci stranskih vlog (Manfred Reszter, Marjan Woschitz, Rosemarie Thaler, Martin Ogris). Duša celotne igrske dejavnosti na Radišah je vsekakor Nužej Wieser, ki je igro tudi režiral. Tudi sadovi dela, ki ga je opravil Miha Vrbinc (odrski jezik) so bili deloma že slišni. Sceno je izdelal izkušeni Saša Kump, tiho je prišepetavala Leni Lampichler, za maske pa je skrbel njen mož Andrej Lampichler.

Franci Walter

Videli smo film o lužiških Srbih

Jurij Koch

Center za izobraževanje odraslih (EBZ), prijateljsko Društvo Avstrije in Nemške demokratične republike in Slovenska prosvetna zveza so prejšnji petek priredili v dvorani WIFI filmski večer, na katerem so prikazali film o lužiških Srbih „RUBLAK – LEGENDE VOM VERMESSENEN LAND“, za katerega je napisal snemalno knjigo znani lužiskosrbski pisatelj Jurij Koch, zrežiral pa Konrad Hermann.

V filmu gre za prikaz problematike načrtovane cestne trase skozi neokrnjeno pokrajino, za zemljo kmetov, ki jim ta zemlja ne daje le vsakdanji kruh, ampak je tudi njihova ljubezen, smisel življenja. Ob tem pa gre še za krčenje življenjskega prostora narodne skup-

nosti lužiških Srbov, ki so s svojim jezikom, kulturo in bogatim narodnim izročilom v prostranem nemškem naseljenem prostoru poseben fenomen. Jurij Koch film imenuje legendo, s tem mu brez dvoma daje širšo dimenzijo, ki v mojstrski realizaciji pripovedi dobi vrhunsko umetniško izpoved, ki ne velja samo za njegov kulturni, ampak za kulturni svet sploh, saj v filmu opozarja tudi na posledice kulturnega razkroja, ki ga povzroča tehnološki napredek (če ga v tej povezavi lahko tako imenujemo).

Zanimiva je bila tudi diskusija po filmu, v kateri je pisatelj Koch odgovarjal na številna vprašanja občinstva. Pri tem je prišlo do izraza, da lužiški Srbi nimajo problemov zaradi tega, ker nimajo dovolj narodnostnih pravic, ampak, ker postajajo žrtev sodobnega sveta, ki pač tudi pripadnikom narodne manjšine nudi vabljen način življenja, kar čestokrat pomeni tudi podzvestno odpoved jeziku in kulturnemu izvoru naroda, iz katerega izhaja. Jurij Koch s tem ni hotel reči, da je proti napredku, ampak skuša opozoriti in prepričati, da tudi nov način življenja ne opravičuje dejstva, da se odpovedujemo svoje narodnosti, še manj pa, da pozabimo na bogato kulturno izročilo njihovih prednikov.

Film „RUBLAK – LEGENDE VOM VERMESSENEN LAND“ so v soboto predvajali še v Mestni hiši v Borovljah, kjer sta bila prireditelj SPD „Borovlje“ in Slovenska prosvetna zveza.

Kontaktna leča '86

Teden kulturnih prireditev, ki jih celovška srednješolska mladina prireja pod skupnim naslovom „KONTAKTLINSE – KONTAKTNA LEČA“ v prostorih slovenske gimnazije v Celovcu, je, če jo vzamemo kot celoto, bila tudi tokrat uspešna. Zakaj namen, ki si ga mladina ob tem zastavlja, je vsekakor dosežen, namreč zbiranje ob raznih kulturnih dogodkih kot je literarno branje, gledališče, ples, likovne razstave, diskusije, kabaret in drugo.

Slovenska gimnazija je res bila prizorišče mirnega sožitja med obema narodoma v deželi, še več, v goste so prišle tudi skupine iz sosednje Slovenije, pa tudi sicer so prišli z vse Koroške in drugih dežel. Seveda se bi dalo tudi povedati, da ni vse teklo tako, kot je bilo načrtovano, prišlo je do zamud in izpadov, kar pa za tako veliko

prireditev ni nič nenavadnega. Edino, kar smo pogrešali, je bila dosledna dvojezičnost (pri tem mislimo na lepake in letake), in tudi spored so oblikovale pretežno skupino večinskega naroda. Kljub temu prireditev smatramo za zelo pozitivno, saj prijateljsko srečanje in informacija o kulturi naroda sosedja zbližuje in pomaga odpravljati razne predsodke, ki doprinašajo k napaknemu mnenju o manjšini. Zato je informacija ali prepričanje z lastnimi očmi ob neposrednem kontaktu in pogovoru najbolj prepričljiva oblika medsebojnega spoznavanja, zlasti med mladino. Take prireditve dajejo upanje na boljši jutri, da bo večina spoznala, da manjšina ni in ne more biti nevarna, ampak, da pomeni bogastvo za deželo v kateri vsi skupaj živimo.

Kulturna taberna Pri Joklnu
vabi na razstavo slik

ZORKE L-WEISS

Otvoritev bo v sredo, 26.
marca 1986, ob 20.30 uri.
Ogled razstave je možen do
22. aprila 1986.

Prizor iz tragedije „Junona in pav“

Ivan Jan O resnični podobi škofa Rožmana

Te in podobne besede so bile poslej propagandno geslo belogardističnih organizatorjev. Naenkrat so po časopisih in tudi sicer med seboj začeli povzdigovati škofa dr. Rožmana kot svojega voditelja z besedami:

„Trije stebri slovenstva: Korošec, Kulovec, Natlačen so se zrušili drug za drugim ob tako kratkem in usodnem času (prvi 1940, drugi 1941, tretji 1942, vsi pa so bili voditelji klerikalne SLS in petokolonci – op. I. J.). A (zdaj) nismo brez vodnika, učitelja in dobrega očeta. Imamo ga v osebi dr. Gregorija Rožmana... Danes šele spoznamo – in mnogi tudi z nasprotno strani – kako dragocene so bile vendar njegove besede, ki je z njimi odločno obsodil komunistično gibanje OF na slovenskih tleh...“

To je bilo zapisano 15. marca 1943.

Seveda so imeli na voljo še dosti drugih, civilnih voditeljev iz klerikalnega tabora, kot so bili Miloš Stare, dr. Albin Šmajd, dr. Jože Basaj ali dr. Tine Debeljak, pa še drugi. Vendar so bili vsi nekako še prelahki. Toda škof, kot duhovna in zato vplivna oseba, jim je v tem trenutku bolj ustrežal. To so zapisali tudi sami, češ:

„Ali ni po božjih načrtih prav za ta čas edini naš vodnik škof, kot najvišji predstavnik Kristusovega tabora.“

Sami so torej povedali, da jim v bistvu ne gre za vero in Kristusa, dasi-ravno so z geslom, da ju „varujejo“, šli v boje proti OF, temveč za ozko oblast njihovih vrhov – pa četudi oprti na okupatorja!

Poglavitno, kar zadeva škofovo omahovanje, pa je bilo naslednje dogajanje. O tem mora biti zapisano malo natančneje. O škofovem omahovanju sta oktobra 1942 poročala tudi Boris Zihel in Edvard Kardelj, kajti vprašanja okoli škofa so bila pomembna. Prvi med drugim poroča:

„Glede prevzvišenega imam zdaj pravzaprav kar tri posrednike (to so bili v tem primeru poleg že imenovane dr. Staneta Mikuža še Karla Mrak-Bulovec in dr. Anton Breclj, oče dr. Marjana – vsi iz katoliških vrst – op. I. J.). Vsi so si edini v tem, da škof „sam po sebi ni slab človek, da pa je dostopen tujim vplivom“. V neki meri bo najbrž držalo.

Kardelj pa je med drugim poročal: „...Politično je bela garda povsem na tleh. Razen tega nima več nikogar,

ki bi ga s tako avtoriteto postavila na čelo, kakor je lahko postavila Natlačen. Ostal ji je edino škof, ki ga skuša izkoristiti kot zadnjo avtoriteto

Zapisega domobrancev na nemški meč 15. januarja 1945 v Ljubljani. Srednji je kapetan Vuk Rupnik, generalov sin.

in silno pritiska nanj. Dejansko se vse niti b. g. zbirajo v škofovih rokah, precej kar proti njegovi volji. Mi vemo, da še vedno omahuje... Mi, komunisti, smo sedaj po neki posredni poti sami stopili v stik z njim“...

Iz tega je videti vsaj dvoje: prvič, da je vodstvo OF in KP res storilo vse za pridobivanje in prepričevanje škofa, in drugič, da kljub poučenosti vodstvo OF in KP tedaj, konec oktobra 1942, še ni vedelo, da je škof že popolnoma odvrgl vsa omahovanja ter tudi v praksi stopil na pot oboroženega belogardizma – MVAC. To smo zvedeli iz spomenice z dne 12. septembra. Očitno o tem niso še bili tudi poučeni prej omenjeni dobronamerni posredniki, ki so škofa, kot duhovno in prijazno osebo, imeli za dobrega človeka.

Da pa so nanj imeli vpliv ne le papež, temveč predvsem taki fanatični protikomunistični in protiparti-zanski gorečnejši, duhovniki iz Katoliške akcije, na primer dr. Alojzij Odar, dr. Janez Kraljič ali kaplan France Glavač, ki je bil tudi urednik Slovenca, je v precejšnji meri tudi držalo. Imenovani voditelji KA so namreč imeli tudi svojo razpredeno obveščevalno mrežo in ko so uvideli, kako in s kakšnim poslanstvom prihajajo k škofu posredniki vodstva OF in KP, so se – hudo zaskrbljeni – takoj vmešali. V roke so namreč dobili tudi škofu namenjeno pismo Glavnega štaba NOV in POS. (se nadaljuje)

Glasbeni impulzi iz Trsta

Odličen harmonikarski orkester je gostoval v Kotmari vasi

„Začetek je svečan, mogočen, akordi so polni in glasni, vedno glasnejši. Nato pa mir: tišina in lahkotno poskakovanje, prva igra z uvodno melodijo. Variacije so agresivne, mehke in pojoče, razbite, včasih neuglašene in vsiljive, dokler ne preide vse v končno opojno zbranost.“ S temi besedami je članica harmonikarskega ansambla „Synthesis 4“ Damjana Ota opisala „Koncertne variacije“, ki jih je 24-glavi orkester zadnjo nedeljo zaigral v Kotmari vasi. V teh besedah se zrcali tudi znanje mlade glasbene skupine, ki je navdušila okoli 300 poslušalcev in dala impulze vsem, ki igrajo ali še hočejo igrati z instrumenti.

S svojim zahtevnim programom so ti mladi pripadniki slovenske narodne skupnosti v Italiji na navdušujoč način prikazali, kako dobro deluje njih Glasbena matica. „Glasbena matica“ v Trstu namreč že od konca vojne naprej nepretrgoma organizira glasbeno šolo, v kateri poučujejo sedaj že štiri profesorji, ki so sami učenci te glasbene šole. Tudi prof. Claudio Furlan, ki je v nedeljo dirigiral harmonikarje v Kotmari vasi je eden izmed teh. Skupino pa so imenovali „Synthesis 4“ tudi zaradi tega, ker so v njej združeni harmonikarji iz vse tržaške pokrajine.

S harmoniko so na kotmirškem odru že igrali ansambli Mihelič in Slak, domači harmonikarji kot Joško Pack ali drugi učenci naše glasbene šole, toda to kar smo slišali na odru v nedeljo, še nismo poznali. Nad dvaj-

set harmonik v rokah 11-letnih do 25-letnih muzikantov je ob podpori bobna, vibrafona in elektronsko ojačane harmonike pričaral zvoke, kot bi skoraj igral kompletan tradicionalni orkester. Poslušalci so po Dvoržakovih „Slovanskih plesih“ z aplavzom zahtevali še dodatne komade, navdušenje pa je zgrabilo tudi najmlajše poslušalce, ki so doma takoj segli po harmonikah in drugih instrumentih.

Bilo je prijetno poslušati Dalmatinske plesne, Irsko suito, Odmeve iz Boronješa in druge melodije, prijetno pa je bilo tudi spoznanje, da Slovenci iz Italije s svojim nastopom lahko vzpodbujajo kulturno vnetje med koroškimi Slovenci. Kajti res je tako, kot je po koncertu dejal tajnik SPZ, Janko Malle: „Ko vidiš in slišiš virtuoznost teh mladih glasbenikov, šele prav spoznaš, kaj je mogoče doseči, če imaš dobre glasbene kadre.“

Odličen harmonikarski trio in pozorni poslušalci

Bogo Grafenauer sedemdesetletnik

Pred kratkim je znani zgodovinar dr. Bogo Grafenauer, profesor Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani in redni član Slovenske akademije znanosti, obhajal svoj 70. življenjski jubilej.

Jubilant je sin koroškega rojaka, znanega slovenskega literarnega zgodovinarja in etnografa Ivana Grafenauerja in sorodnik (pranečak) nekdanjega koroškega ljudskega tribuna, deželnega in državnega poslanca Franca Grafenauerja. Jubilanta poznamo tudi kot predavatelja na Koroških kulturnih dneh in velikega prijatelja koroških Slovencev, kar se še posebno izraža v njegovih zgodovinskih delih, saj je veliko pozornost posvetil prav Koroški. Razprave te koroške zgodovine časovno segajo od naselitve slovenskih prednikov na ta prostor pa do dogajanj današnjega časa. V zvezi s to našo koroško zgodovino je najbolj znana njegova monografija Ustoličevanje koroških vojvod in država karantanskih Slovencev (izšla v Ljubljani leta 1952).

Boga Grafenauerja seveda zanima vsa slovenska zgodovina. Da pa v svojih zgodovinskih raziskavah posebno pozornost posveča Koroški, je pa vsekakor razumljivo, ker ga na to deželo kot že omenjeno vežejo prirčne vezi, saj njegov rod izvira iz Ziljske doline.

Profesorju Bogu Grafenauerju ob njegovem prazniku iskreno čestitamo z najboljšimi željami.

Spored proslave ob 40-letnici Zveze koroških partizanov

v nedeljo, dne 23. 3. 1986 ob 14.00 uri
v Mladinskem domu ŠSD, Mikschalle 4, v Celovcu

1. Koroški partizanski pevski zbor
2. Otvoritev in pozdrav
3. Koroški partizanski pevski zbor
4. Govor predsednika ZKP Janeza Wutte-Luca
5. Tamburaši iz Železne Kaple
6. Čestitke in pozdravi
7. Tamburaši iz Železne Kaple
8. Recital
9. Predstavitve knjige „Korenine živé“
10. Mešani pevski zbori France Pasterk Lenart, Danica in Zarja
11. Zaključne besede tov. Lipeja Kolenika
12. Koroški partizanski pevski zbor, mešani pevski zbori France Pasterk Lenart, Danica in Zarja

Prostor za parkiranje avtomobilov bo na razpolago tudi na območju gostilne Peterhof in Slovenske gimnazije.

Igralska skupina SPD „Srce“ gostovala v Pliberku

Pred nedavnim so prosvetaši SPD „Srce“ iz Dobrle vasi gostovali z ljudsko igro Lucija – nastala po Finžgarjevi povesti „Strici“ in v priredbi Petra Militarova – v Pliberku. Po tej ljudski povesti „Strici“ je tudi nastal znani slovenski film Lucija. Peter Militarov je združil vsebine več Finžgarjevih povesti in tako priredil to ljudsko igro, v kateri prikazuje razpadajoči kmečki stran, kot posledico industrializacije.

Zato smo se razveselili igralcev iz Dobrle vasi in res so nas navdušili s svojim nastopom. Igrali so kot poklicni igralci, pa čeprav je večina igrala prvič. Za ta uspeh je poskrbel

spretni režiser Silvo Ovsenk, katerega poznamo že mnoga leta kot velikega kulturnika in prijatelja koroških Slovencev. Njegova zasluga je tudi, da se zelo prizadeva za lepo slovensko besedo, ki naj bo kot drag zaklad ohranjena poznejšim rodovom.

Zahvaljujemo se igralski skupini iz Dobrle vasi za lep kulturni doprinos in želimo, da bi s svojim prizadevnim prosvetnim delom želi še nogo uspehov doma in po naši širni Koroški.

Ob takšnih gostovanjih pa se vedno spet porajajo želje, da bi se spet enkrat pliberški igralci okorajžili in nastopili s kako lepo igro, saj je iz vrstnih talentov dovolj med njimi.

ikej

„Synthesis 4“ na kotmirškem odru

Slovensko prosvetno društvo „Zarja“ v Železni Kapli vabi na premiero

„ČASOVNO RAZPOREJJE V BIREKNWALDU“
(Viktor E. Frankl)
Psiholog doživlja taborišče smrti

v soboto 22. 3. 1986 ob 20. uri v farni dvorani v Železni Kapli.

Prireditve

Podjunska baza Katoliške mladine vabi na **KRIŽEV POT** ki bo letos v soboto 22. 3. 1986 ob 18.00 uri v Dobrli vasi

Slovensko prosvetno društvo „Herman Velik“ Sele-Kot vabi na predavanje **O LJUDSKIH ŠEGAH IN NAVADAH NA KOROŠKEM** v soboto 22. 3. 1986 ob 19. uri v ljudski šoli na Kotu
Predava: dv. sv. dr. Pavle Zablatnik

DUNAJSKI KROŽEK v petek 21. 3. 1986 ob 19. uri v gostilni Weidinger, Wien IV, Danhauserg, 3
Predavatelj: Demeter Karall
Als Kroate in Wien – ein Erfahrungsbericht mit Perspektiven für die Zukunft

BOŽIJ GROB „KRIŽEV POT“ slovenskih koroških skavtov v nedeljo 23. 3. 1986 ob 19.00 uri v farni cerkvi pri Božjem Grobu

SELE Podporno društvo proti požarnim škodam v Selah vabi na **REDNI OBČNI ZBOR** v nedeljo 23. 3. 1986 v farnem domu v Selah

ORF – slovenski oddelek, SPD „Danica“, KZ ZSM Škocjan in SPZ Celovec vabijo na

PLES IN IZBOR POPEVK
Slovenska popevka – uspešnica meseca maja v ponedeljek 31. 3. 1986 ob 19. uri v kulturnem domu v Šentprimozu
Izžrebali bomo tudi nekaj nagrad!

10-LETNICA MATURE za letnik 1976
Kraj: gostilna Rutar – Prutej Žitara vas
Čas: nedelja 30. 3. 1986 ob 18.00 uri

GLOBASNICA
POGOVORNI VEČER S TEMATIKO „SPOVED“ v petek 21. 3. 1986 ob 20. uri v župnišču v Globasnici. Večer bo oblikoval Ivan Antolič iz Sveč
Prireditelj: Farna mladina Globasnica

Slovensko prosvetno društvo „Loče-Baško jezero“, kulturno društvo „Peter Markovič“ Rožek in Slovenska prosvetna zveza vabijo na

SREČANJE ROŽANSKIH MOŠKIH PEVSKIH ZBOROV v soboto 22. 3. 1986 ob 19.30 uri v kulturnem domu v Ledincih

Sodelujejo moški zbori: SPD „Radiše“, SPD „Borovlje“, SPD „Bilka“, SPD „Jepa-Baško jezero“ in MoPZ dunajskega krožka.

RADIŠE
„POMEN TRAVNE SILAŽE PRI PREHRANI GOVEDA“ strokovno predavanje v torek 25. 3. 1986 ob 19.00 uri v kulturnem domu na Radišah
Predavatelj: prof. dr. Orešnik iz Ljubljane
Prireditelj: Slovenska kmečka zveza

ROŽEK
„BOŽANSKA KOMEDIJA“ (lutkovna igra za odrasle) v ponedeljek 31. 3. 1986 ob 19.30 uri pri Kosi na Ravnah
Gostuje: lutkovna skupina dunajskih študentov
Prireditelj: KD „Peter Markovič“

KLASIČNA GRČIJA IN KRETA – potovanje od 25. 4. do 3. 5. 1986
Prijava: na Dom v Tinjah do 10. 4. 1986
Izvedba: Potovalna agencija Cartrans v Celovcu
Cena 4.500 šil.
Podrobnejše informacije v Katoliškem domu prosvete v Tinjah

GLOBASNICA
VELIKONOČNI KONCERT IN PLES v nedeljo 30. 3. 1986 ob 19.30 uri v gostilni Šotar v Globasnici
Igra popularni ansambel „RŽ“ iz Slovenije
Prireditelj: SKD Globasnica

GLOBASNICA
ŠKRJANČEK – J. ANOULIH (ponovitev igre) v nedeljo 23. 3. 1986 ob 19.30 uri v farni dvorani v Globasnici
Prireditelj: SKD Globasnica

ŠMIHEL
KONCERT na cvetno nedeljo 23. 3. 1986 ob 19.30 uri v farni dvorani v Šmihelu
Nastopa: Moški pevski zbor dunajskega krožka
Prireditelj: KPD Šmihel

ŠENTPETER PRI ŠENTJAKOBU V R. Katoliška mladina dekanij Borovlje in Rožek vabi na **MLADINSKO VESPERO** v petek 21. 3. 1986 ob 19. uri v Šentpetru pri Šentjakobu

MENJAVA DENARJA

Stanje v četrtek 20. marca 1986

Za 100 dinarjev dobite	4.00 šil.
Za 100 dinarjev plačate	5.25 šil.
Za 100 lir dobite	0.99 šil.
Za 100 lir plačate	1.05 šil.
Za 100 mark dobite	694.00 šil.
Za 100 mark plačate	710.30 šil.

Vogel v gosti megli

V nedeljo se je kar lepo število planincev odzvalo povabilu Slovenskega planinskega društva Celovec na smučarski izlet na Vogel.

Čeprav je ta dan bila na območju Vogla v Julijskih Alpah gosta megla z vidljivostjo komaj 15 do 20 metrov, je bilo razpoloženje naših smučarjev kljub temu veselo, to predvsem zaradi, ker jih je spremljal oziroma vodil izkušeni planinec in odlični poznavalec tega območja Stanko Soklič iz Kranja. Brez njega bi se v gosti megli prav gotovo ne znašli in se zgubljali po snežiščih.

Kot višek nedeljskega izleta pa je bil smuk z vrha Orlovega roba skozi „prosluli“ Žagarjev graben v dolino (1250 m višinske razlike).

Vsi udeleženci izleta so izjavili, da bodo Vogel ponovno obiskali in to ob lepem vremenu ter tako ugotovili, kje sploh je bilo prizorišče njihovega posrečenega nedeljskega smučanja.

Dr. Franc Wutti, Borovlje
je na dopustu
od 24. do 28. marca 1986

POZOR – PRIHODNIJ TEDEN SPET POLETNI ČAS

V četrtek 27. marca bomo spet premaknili kazalce ure za 60 minut naprej.

Občina Žitara vas vabi v petek 21. 3. 1986 ob 19. uri na občinsko sejo v gasilski dom na Miklavčevem.

Pečnica

Pravlično predavanje o Sadjarstvu

Pretekli petek sta Slovenska kmečka zveza in zadruga Ledince vabili na poučno, praktično predavanje o sodobnem obrezovanju in cepljenju sadnih dreves k Warumu v Spodnje Borovlje. Pozivu se je odzvalo lepo število – nad 30 kmetov, hobi sadjarjev ali zgolj tudi samo interesentov te stroke. Pri nas že dobro znani sadjarski strokovnjak dipl. inž. Franc Lomberger iz Maribora je kljub še globoko zasneženemu sadovnjaku na praktičnih primerih prikazoval pravilno obrezovanje in nego sadnih dreves, razla-

Razstava „Arhitektura na Zilji“ predstavljena v Sloveniji

V Sloveniji je vzbudila precej zanimanja razstava „Arhitektura na Zilji“, ki jo je pripravil ziljski rojak dr. Ludvik Druml. Na njej so s starimi in novimi fotografijami ter maketama stare kmečke hiše in dvojne kozolca prikazane arhitekturne vrednote krajev na Zilji, oziroma njihovo ohranjanje in propadanje. Lani je bila razstava na ogled v Kranjski Gori in Ljubljani, pred dnevi pa so jo odprli v galeriji Mestne hiše v Kranju. Na otvoritvi razstave v Kranju je govoril dr. Ludvik Druml, ki je s pripovedjo in barvnimi diapozitivi dopolnil podobo o Ziljski dolini. Prvim obiskovalcem razstave so se predstavili tudi slovenski pevci iz Ziljske Bistrice.

L. S.

Koroški partizanski pevski zbor gostoval v Innsbrucku

V soboto je Koroški partizanski pevski zbor v okviru informativnega srečanja gostoval v Innsbrucku. To srečanje je organiziralo več tirolskih organizacij, med njimi Gaismayer Gesellschaft. Posredovala pa ga je SPZ Celovec.

Namen srečanja je bil predstaviti dele slovenske kulture na Koroškem in seznaniti tamkajšnje ljudi s problematiko naše narodne skupnosti, ki sta jo tolmačila podpredsednik ZSO Franci Kukovica in univ. prof. Peter Gstettner. Čeprav ni bila masovna udeležba, je pa zato bilo navdušenje in razpoloženje tem bolj prisrčno in polno razumevanja za naše probleme. Tirolci kar niso mogli verjeti, s kakšnimi težavami smo soočeni koroški Slovenci zlasti na šolskem področju, kjer se borimo za ohranitev skupne šole. Tako so imeli Tirolci priložnost spoznati avstrijsko politiko dvojnih meril – zoževati pravice manjšinam v Avstriji, ter zahtevati vse pravice za svojo manjšino v Italiji (slednje kot pripadniki manjšine seveda pozdravljamo).

Še po izredno uspešnem koncertu (silno navdušenje), pri večerji, se je večina udeležencev zadržala z našimi pevci v prijetni družabnosti.

gal kako jih je treba gnojiti ter vedel povedati marsikaj zanimivega iz sadjarske stroke. Seznanil nas je z novimi sadnimi vrstami, ocenil njih dobre in tudi manj dobre lastnosti, na katere se je treba ozirati pri nakupu sadnega drevja. Prej, ko slej, da velja načelo, ostati pri že starih, udomačenih vrstah, ki se jim kar najbolj prilagajajo tukajšnje, klimatske razmere in so na splošnem dokaj malo zahtevne napram modernim, visoko gojenim vrstam, ki so sicer morda boljše kvalitete, zato pa dokaj bolj občutljive in potrebujejo tudi dosti škropljenja. Letošnja zima je v obče napravila veliko škodo po sadovnjakih, tej pa se je pridružila tudi še ona, ki jo je povzročila divjad, o tem smo se lahko

prepričali kar na liču mesta. Torej bo na bližnjo pomlad še dodatno dosti več dela s sadnim drevjem. Po praktičnem delu smo se še nekaj časa razgovarjali pri Lesjaku in g. Lomberger nam je vedel povedati še marsikak dober nasvet, vmes pa tudi marsikako šaljivo, tako, da smo se kar nekaj teško razhajali. On in njegov spremljevalec inž. Sadolšek sta na večer obiskala tudi naše pevce pri vaji v pečniškem farovžu. Pevci so jima zaželeli dobrodošlico in izrazili upanje, da prijateljske vezi ostanejo ohranjene še: „Na mnoga leta“. V pogovoru o tem in onem smo se nato še menili v prijetni družabnosti ter s pesmijo „Njav čiez izaro“ poslovlili od naših gostov.

F. Č.

Otočani Hvara predstavili svoj otok

Prejšnji teden v sredo zvečer je Avstrijsko-jugoslovansko društvo skupno s potovalno agencijo CARTRANS vabilo na folklorni večer v slavnostno dvorano celovške Delavske zbornice. Večer, pod geslom „Hvar – sončni otok“ so oblikovali otočani Hvara in se predstavili s folklornimi plesi,

petjem in tamburaškim zborom. Svoj sončni otok so predstavili tudi v obliki dia-predavanja, iz katerega smo razbrali, da gre tu za izredno slikovit in turistično urejen otok, katerega kultura sega kar 5000 let nazaj. Zaradi izredno ugodnih klimatskih razmer, je ta otok cilj turistov skozi celo leto. Prepričani smo, da se bo po tej posrečeni in zanimivi predstavitvi tudi veliko število udeležencev tega večera odzvalo prijaznemu vabilu otočanov z županom tov. Sajanovičem na čelu in obiskalo ta sončni otok, ki je dragocena posebnost Jadrana.

Goste iz Hvara so pozdravili predsednik Avstrijsko-jugoslovanskega društva ing. Willi Sereinig, namestnik celovškega župana Kurt Peterle, generalni konzul SFRJ v Celovcu Borut Miklavčič.

Izžrebane so bile tudi vstopnice z dragocenimi dobitki, kot so letovanje na Hvaru in drugih jadranskih turističnih krajih, kar je omogočila koroška turistična agencija Cartrans.

Zastopniki otoka Hvara so ob tej priložnosti tudi pogostili številno publiko z odlično kapljico hvarskega vina, vsaki obiskovalki večera pa so podarili zavojček lavendla, izredno dišeče rastline, ki je zelo razširjena na tem otoku.

razhajali, da bi on mojemu ravnanju lahko dal kakšno podporo. Vedel sem, da z njim ni zadovoljen.

Povedal sem zdaj konzulu, da imam pomislek glede svojega obiska pri Korošču, da najbrž meni ni posebno naklonjen. Jovanović pa tega ni resno vzel. Tako sem se v Beogradu zglasil najprej v Koroščevem kabinetu. Tajnik me je prosil, naj se zglasim naslednji dan ob devetih, ko bi mi povedal, ali me minister lahko sprejme. Res sem prišel tja ob dogovorjenem času. Tajnik pa mi pravi: »Obžalujem, toda gospod minister vas ni voljan sprejeti.« Jaz sem se oprostil za nadlego in odšel.

Stojadinović ves dan ni imel časa, prosil me je, naj pridem k njemu zvečer. In dejansko me je sprejel že blizu polnoči. Na moja vprašanja mi je odgovoril: »Če bi mi zahtevali Koroško, bodo zahtevali hitlerjevci Štajersko. To bi bilo pa še slabše, zato je v tem položaju najbolje, da priznamo sedanje meje. Meja gre od Radgone do Tirolske in je labilna na vsej črti: zahteva na eni strani, sproži zahtevo na drugi strani. Napravite, kar se vam zdi najbolje in mi vas bomo podpirali, kot se bo pač dalo. S tem dejstvom računajte.«

Na revizijo meje torej sploh ni bilo računati, kar je realističnemu ocenjevalcu položaja bilo že tako in tako jasno. Zato je bilo treba misliti predvsem na to, kaj in kako se ravnanje, ko bodo nacisti prevzeli oblast v Avstriji in na Koroškem. Kako preprečiti, da ne bi mogli izvesti svoje namere, da koroške Slovence enostavno izbrišejo. Nevarnost je bila velika in neposredna, še posebno je bila velika za slovensko duhovščino, ki je razen svoje narodnosti imela na sebi tudi politično breme, obenem pa je bilo jasno, da nemški krščanski socialci oziroma nemški škof za slovenske duhovnike ne bodo s prstom ganili. Tudi njim kot Nemcem slovenska

Železna Kapla:

Nova gledališka predstava o taborišču Birkenwald

V Železni Kapli se nam obeta nov zanimiv gledališki dogodek. Neumorni režiser Poldej Zunder je s svojo krajevno igralsko skupino naštudiral nenavaden gledališki tekst. Skupina se je že izkazala pri obeh zadnjih uprizoritvah in sicer z Veroniko Deseniško in Dvema bregovima. Ljubiteljem gledališča se torej jutri ponovno ponuja priložnost kulturnega užitka. Obiskali smo režiserja in igralce, da našim bralcem posredujemo vzdušje pred sobotno premiero.

Časovno razdobje v Birkenwaldu.

Pod tem naslovom je v dramatisirani obliki dunajski avtor Viktor E. Frankl opisal svoje bivanje v nemškem taborišču Birkenwald. Pridruženi psiholog in logoterapevt (naslednik Freuda in Adlerja) uživa svetovni sloves. Njegov

tekst. Odgovoril nam je približno takole: „Tekst mi je prišel v roke zgolj slučajno in me je takoj pritegnil, saj govori o obdobju, v katerem so naši ljudje pretrpeli največje muke fašistične strahovlade, mnoge pa je zajel ledeni zadah taboriščnega okostnjaka – smrt. Fascinirala me je vrsta sporočil, ki jih taboriščnik Frankl sugerira gledalcu. Smrti se je rešil kakor sam pravi, zgolj zaradi upanja in trdne vere v boljše prihodnost, s trdno voljo, da izpolni svoje poslanstvo do konca, katero mu je življenje v svoji usodnosti začrtalo. Kljub vsem tegobam, krutosti boja za obstanek, kljub krvavim sporom, kljub spogledovanju s smrtjo nam avtor kliče: hočemo pritrčiti življenju! Težko je preživeti ta pekel, obdanega z bodečo naelektrjeno žico, še težje pa se je osvoboditi maščevalnih občutkov in nagonov. Človek, ki zna ljubiti, s svojo ljubeznijo

Prizor generalke

Režiser Poldej Zunder

vih 26 knjig je prevedenih v 19 jezikov, predaval je na 177 univerzah po vsem svetu, pa še bi lahko naštevati – kaj pa v domovini: doma uživa podobno usodo kot jo je svojčas Freud in marsikateri avstrijski pionir človeškega duha: Nihče ni prerok v domačem kraju. Tekst je nastal takoj po vojni, ko je svoja strahotna doživljanja taboriščnika pod esesovskimi biči strnil v gledališko obliko. Režiser, ki je navezal tudi stike s samim avtorjem, ve povedati, da je to prva in edina uprizoritev v evropskem prostoru (uprizorjena samo v Ameriki na neki univerzi), se pravi pravilna prazgodba. Podnaslov tega teksta naj bi bil, kako psiholog doživlja taborišče smrti, saj je sam izgubil med vojno vohro, starše, sestro, brata in vse ostale za smrtonosno žico, v krematorijih in plinskih celicah. Iz iste barake so mu odvedli brata, katerega so mu fašistični rablji mučili do smrti. Opisuje svoje življenje med upanjem in resignacijo. Psihološko razglabljanje se med zaporniki pogovarja s svojo mrtvo materjo ter ubitim bratom, ki sta oba v onostranstvu. V tem smislu je drama tudi napisana, v neke vrste metafizičnem dualizmu, v gledališču bi temu rekli nekako na dveh nivojih. Imenujmo to nekakšno igro v igri, saj se nekaj dogaja v onostranstvu, nekaj pa tukaj – se pravi v taborišču. Tako je tudi scena zasnovana simultano. Dialog se razvija posredno takorekoč med živimi in že mrtvimi – konkretno: sin v taboriščni baraki, mati pa rajnka v onostranstvu, razmišljanja obeh pa tečejo v stvari v obliki dialoga.

40 let kasneje

Režiserju Zundru smo zastavili vprašanje, kakšni so bili vzroki, da se je odločil za pričujočo

usposablja sočloveka ljubiti, spoštovati, ceniti ter upoštevati. Pričujoča izpoved nas 40 let po koncu hitlerjanskih taborišč tudi svari in opozarja, da še danes obstajajo taborišča, ki so sicer brez žice, a so mnogo večja od tedanjih, s človekom marsikje še danes ravna podobno ali celo huje. Vsem, ki tega niso okusili na lastni koži, je vse to treba podoživljajoče prikazati s tovrstnim pogledom nazaj, kaj vse so morali naši predniki pretrpeti in žrtvovati. To nas naj bi učilo, da tu tudi znamo včasih potrpeti in se žrtvujemo, morda prav tedaj ko nam je nahuje. Sprava, odpustiti, zatreti maščevalnost DA, pozabiti NE – NIKOLI. Med ljudmi je danes vse preveč pesimizma – zaradi malenkosti se grizemo, si mečemo polena pod noge, vsak gre svojo pot, težko nam je najti skupno pot. Nič več ni sproščeni v nas ne najdemo več časa za razmislek, ki bi v nas rojeval nove ideje – moralne in humane. Vsakdan se gremo – homo homini lupus (Človek človeku volk). Frankl pa nas poziva, kljub preživetemu peklu in morda prav zaradi tega – odpustiti, ter si zastaviti lepši, svetlejši cilj. Zavzemati se, da celo iz že gnijoče kali vzklije zdrav plod, zdrav sadež življenja. Stara gledališka maksima trdi: Gledališče je ogledalo življenja. Naši igralski družini pa je gledališče prav zato zanimivo, da te vodi nazaj v življenje, doživljajoče skupne vrednote, ki so jih za nas napisali Frankli. Cankarji, Zupančiči in drugi mojstri pisane besede. Če skupno priluhomo tem vrednotam, vsak, prav vsak od nas lahko potegne zase nekaj iz tega. – zaključuje režiser.

Nam pa ob koncu preostane le še to, da vas povabimo na ogled te predstave – NE BO VAM ŽAL!

Mars

Franc Petek SPOMINI

53

Jeziki so se razvezali in on mi je, kakor sem že povedal, čisto naravnost rekel, da imajo nacisti namen slovensko manjšino likvidirati, kakor hitro bodo prevzeli oblast. V verodostojnost njegove izjave nisem imel vzroka dvomiti in kakor se je pozneje izkazalo, so njegove napovedi res držale. Izselitve in druga preganjanja nas zato niso nič presenetila. Zavest, da nacizem pomeni politično pa tudi fizično likvidacijo Slovencev na Koroškem, je od tedaj eden izmed glavnih motivov mojega ravnanja.

V začetku leta 1938 je bilo jasno, da trenutek, ko bosta Hitlerjeva Nemčija in z njo nacizem prevzela na ta ali oni način oblast v Avstriji, ni več daleč. V Avstriji ni bilo več moči, ki bi se res hotela in mogla upirati priključitvi k Nemčiji. Zaradi tega spoznanja sem januarja ali februarja 1938 sklenil oditi v Beograd, da vidim, kakšno bo stališče Jugoslavije v primeru, da se Avstrija likvidira. V tistem času se je v slovenski publicistiki namreč poudarjala teza, da bi bil s priključitvijo Avstrije Nemčiji plebiscit pravno razveljavljen, kajti ta plebiscit je odločal o državni pripadnosti Avstriji, oziroma Jugoslaviji, ne pa Nemčiji. Vprašal sem konzula Jovanovića za svet, na koga se naj v Beogradu obrnem. Rekel je, da me bo napotil h Korošču in Stojadinoviću.

Glede obiska pri Korošču sem imel osebne pomisleke, čeprav se z njim osebno nisva poznala. On ni iskal stika z menoj, jaz ne z njim, saj so se najini politični pogledi preveč

narodna duhovščina ni bila kaj pri srečju, to dejstvo se je pokazalo ob Anshlusu v njihovem resničnem navdušenju nad združitvijo vseh Nemcev v veliki, čeprav hitlerjevski Nemčiji. Pomislimo samo na izjavo škofa Innitzerja! Po drugi strani pa je bilo tudi jasno, da bi nemškim krščanskim socialcem, ki so za vsak primer hoteli imeti dve železi v ognju, žrtev slovenskih duhovnikov pozneje lahko bila dobra legitimacija, na katero bi se sklicevali: Poglejte, s kakšnimi žrtvami smo se upirali hitlerizmu! To se je videlo na primeru Krumpla, ki so ga brez vsega žrtvovali.

Zaradi takšnih preudarkov sem prišel do zaključka, da bi v tem položaju vsakršna žrtev s strani Slovencev bila odveč, da se v položaju, ko Avstrija sama ni pripravljena braniti svoje neodvisnosti, tudi mi ne moremo upirati zavoljo nje. Treba je skrbeti za svojo fizično eksistenco in izogniti se vsemu, kar bi lahko dalo nacističnim oblastem povod, da bi uresničile svoj namen, za katerega sem vedel, da obstaja. Samo s tega vidika je razumljiva naša politika za časa nacistov. To pravzaprav ni bila več politika, ki bi temeljila na kakršnihkoli političnih ciljih, ideologiji ali čem podobnem, ampak je to bilo le reševanje življenja. Vsakršno nasprotovanje novemu režimu bi nacistom samo dalo priložnost, da bi nas likvidirali že takoj, leta 1938. Bil sem prepričan, da je naša likvidacija v tem režimu prej ali slej gotovo neogibna, vendar pa sem mislil, da jo je mogoče zavleči in da nas bodo vsaj spočetka še potrebovali za nekakšno štafazo. V tem prepričanju me je potrjeval dr. Josip Vilfan, ki je večkrat izrazil podobno mnenje. Še posebej sva o tem govorila na kongresu manjšinske organizacije v Stockholmu tik pred Münchenskim sporazumom, ko so sudetski Nemci že čakali, kdaj bo prišla novica o priključitvi Sudetov Veliki Nemčiji.

(se nadaljuje)

Nepremagana preteklost posameznikov korenini v odnosu uradne Avstrije do nacizma

Nepremagana preteklost v Avstriji spet enkrat razburja duhove. Kakor že pri prejšnjih predsedniških volitvah v drugi republiki, tako se je tudi v letošnjem volilnem boju vnel spor ob osebni preteklosti enega izmed kandidatov – ne govorimo o Scrinziju, ki se niti ne trudi, da bi skrival svojo preteklost – in ki se ga da razlagati samo na osnovi neobdelanega odnosa uradne Avstrije do dobe nacizma in tretjega rajha. V tem pogledu nobena od velikih strank, da svobodnjaško sploh pustimo ob strani, ni brez madeža. To ne velja samo za dejstvo, da sta po zlomu nacizma obe veliki stranki tekmovali za glasove in članstvo bivših nacistov, marveč pravtako za dejstvo, da sta obe, kakor jima je pač prav prišlo, ob pravem času vedno našli neverjetne izgovore za omalovaževanje ali celo zanižanje nacističnih grozodejstev.

Če pa se iz novejšega časa spomnimo le poskusov, da bi svobodnjaškega Friedricha Petra ustoličili za predsednika parlamenta, ali afera Frischenschlager-Reder, raznih „hochgradige Hitlerjungen“ in podobnih stvari, potem pač postane jasno, zakaj se socialisti trenutno niti posebno ne potrudijo, da bi dejansko razjasnili, kako je z Waldheimom in njegovo preteklostjo.

Predsedniške volitve, ki so bolj kot druge osredotočene na osebnost, zavzemajo v sklopu volitev brez dvoma izjemen položaj in pomen. Avstrijski zvezni predsednik je reprezentant republike predvsem navzven, v mednarodni javnosti in je že zaradi tega povsem jasno, da mora imeti neoporečno preteklost. Doslej je to veljalo za vse predsednike druge republike in gotovo velja tudi za Steyrerja, pač pa je to postalo v zadnjih tednih vprašljivo pri osebi Waldheima, ko so novinarji odkrili, da je bil kandidat ljudske stranke svoječasno zapisan kot član SA in nacistične študentske organizacije in da je dobitnik visokega odlikovanja nekdanje fašistične ustaške države.

Waldheim vse te trditve zanika, se izgovarja na slučaje ter govori o „avstrijski in mednarodni kampanji“ proti njemu. Vendar tu ni mesto, da bi preverjali hude očitke ali presojali njegove zagovore – naj velja stari pravni rek „in dubio pro reo“ (v dvomljivem primeru v korist obtoženca).

Hujša pa postane zadeva, če si človek ogleda, kako na očitke reagira ljudska stranka in njen kandidat: Z geslom „Zdaj šele prav“ („Jetzt erst recht“) so začeli ofenzivo, v kateri enostavno trdijo, da so vsa odkritja zlagana – in mislijo, da je problem članstva v nacističnih organizacijah s tem rešen. Dalje že znani argument, da je po štiridesetih letih sploh svinjarija, kaj takšnega spravljati na dan. In kot očitno najtežji argument, da Waldheim kot bivši nacist gotovo ne bi mogel postati generalni tajnik OZN. Na podlagi takšnega argumentiranja potem prihajajo do zaključka, tako vsaj se sliši v krogih ljudske stranke, da je sploh vse skupaj „kampanja rdečih in mednarodnega židovstva“ (take grešne kozle poznamo že iz preteklosti).

Vesten opazovalec tega razvoja nedvomno pogrša pri Waldheimu jasno distanciranje od političnega sistema tretjega rajha. V nedavni TV-diskusiji z novinarji je tretji rajh imenoval „nenavaden sistem“ („merkwürdiges System“) – zares nenavadna definicija nacizma in njegovega režima! V ostalem pa je kot že v prejšnjih izjavah demantiral, da bi bil kdajkoli član kakšne nacistične organizacije,

češ, sicer gotovo ne bi bil izvoljen za generalnega tajnika OZN.

Tukaj je vsaj ob robu treba spomniti, da je bil Waldheim prvič izvoljen za tajnika OZN v zgodnjih sedemdesetih letih, ko je ta ustanova še veljala za zanesljiv glasovalni stroj po željah Amerike. Vendar je iz kozmetičnih razlogov segla po diplomatu iz nevtralne države, o katerem je vedela, da po vsej svoji politiki ustreza ameriškim predstavam. Oseba Waldheimova preteklost pri tem prav gotovo ni igrala nobene vloge. In da še dodamo: Waldheim ni prostovoljno zapustil OZN, marveč je v času svojega tajništva izgubil zaupanja zlasti držav v razvoju in je pri volitvah podlegel sedanjemu generalnemu tajniku de Cuellerju. Waldheimovo tajništvo v OZN torej nikakor ni zanesljiv protidokaz na očitke, ki so se v zadnjih tednih tako namnožili.

Po lastni izpovedi je bil vojak, ki je samo opravljal svojo dolžnost, tudi na Balkanu (s tem je mislil Grčijo in Jugoslavijo), kakof je trdil v že ome-

njeni TV-diskusiji. Vendar ni povedal, kaj je tam pravzaprav počel, ko ga niso več potrebovali za tolmača, odkar so Italijani leta 1943 „odskočili“ (kakor je definirala prehod Italije v tabor zvezniških sil!). O deportaciji Židov pa je slišal šele zdaj, v zvezi s „to kampanjo“ – česar mu ne verjamejo niti njemu naklonjeni novinarji in zgodovinarji.

Toda – kakor že na začetku povedano – problem Waldheimove preteklosti je v prvi vrsti problem avstrijske zgodovine in odnosa Avstrije do nacistične preteklosti. In v tem pogledu je avstrijska zgodovina vsaj toliko problematična kot Waldheimova preteklost. Zakaj po drugi svetovni vojni pravzaprav nobeni stranki ni prišlo na misel, da bi za kandidata za najvišje mesto v državi postavila osebo, ki se je ali aktivno bojevala proti fašizmu ali bila žrtev fašističnega nasilja? Takih ljudi so imeli tako pri socialistih kot tudi v ljudski stranki. Pa vendar ne iz strahu, da bi s tem poslabšala svoje izglede na zmago...

fra-ter

Občni zbor KSŠŠ na Dunaju

Člani in članice Kluba slovenskih študentov in študentk na Dunaju so na občnem zboru, ki je bil minuli petek, podali poročila o dejavnosti svojega kluba v preteklem letu. Pri tem niso štedili s kritičnimi ocenami tako lastne dejavnosti kakor tudi dela in politike osrednjih organizacij koroških Slovencev.

Gabrijel Wutti je v predsednikovem poročilu iznesel svoje dvome o pravilnosti politike malih korakov. Le-ta da ni rodila bistvenih uspehov, marveč je nasprotno nastal vtis „nazaj korakajoče“ manjšine. Tudi vstop v sosvete ne bi privedel do preobrata v manjšinski politiki. Tozadevne debate, tako Wutti, so vsekakor le izraz trenutne zagate v manjšinski politiki, saj v vseh letih splošnega odklanjanja sedmojuljske zakonodaje slovenskim organizacijam ni uspelo izdelati alternative proti sovsemu.

Boj koroških Slovencev za doseg pravic bi moral biti zopet nekoliko bolj samozavesten in enoten, ne preveč omejen samo na parolo o zaupanju v lastno moč, temveč na zunaj odprt, je dejal predsednik KSŠŠ Wutti. „Ne smemo pozabiti, da imamo močnega zaveznika – nemškegovoreči demokratični tabor v Avstriji; pre-

malo se ga zavedamo in ga ponavadi ključemo kakor nekašno požarno brambo na pomoč šele tedaj, ko imamo že ogenj v strehi...“ S tem v zvezi je Wutti pozval slovenske organizacije, naj končno prakticirajo nekoliko več enotnosti, saj ravno zaradi notranjeslovenskih prepričkov marsikateri zaveznik že dvomi o naši resnosti in politični zrelosti.

Tudi razprava o klubskem delu je nakazala marsikak problem. Uspešnemu organizacijskemu delu in dobremu programu navkljub se pojavljajo nezainteresiranost in pasivnost ter težave pri razdelitvi dela, so tožili mnogi člani in odborniki. Toda za pesimizem vsekakor ni povoda. Študentke in študentje so poročali o ustanovitvi gospodarskega in politično informativnega krožka ter o številnih drugih dejavnostih kluba (npr. sodelovanje z Južnoti-

rolsko visokošolsko zvezo – neposreden rezultat teh plodnih stikov je bil tudi obisk južnotirolskega parlamentarca Frasnellijsa

Gabrijel Wutti je bil ponovno izvoljen za predsednika Kluba slovenskih študentov in študentk na Dunaju

Na linškem seminarju je humanbiolog prof. Seidler govoril o tem, da ima nacionalsocialistična ideologija svoje korenine med drugim tudi v socialdarwinistični ideologiji in da sledovi segajo tudi v sedanjost. Kronološko nanizano je prikazal razvoj iz prvotnih osnutkov, ki segajo najmanj v drugo polovico prejšnjega stoletja. Menil je, da je rasistične težnje raz-

Srečanje preživelih prič o nasilju v nacistični dobi

nati po vsem svetu, gredo skozi vse družbene oblike in končno najdejo svoj vrh v zloglasnih „Reichsbürger-gesetze“, ki so jih mogli poroditi le paranoični rasne teorije. Da pa ta miselnost tudi danes še ni izumrla, je dokaz v tem, da deloma še danes celo nekatere šolske knjige povečujejo nordijsko raso kot nekaj višjega.

Zgodovino antisemitizma od srednjega veka do sedanjosti je obravnavala znana zgodovinarica prof. dr. Erika Weinzierl. Prvine je dejansko zaznati že v srednjem veku. Najstarejši je religiozni antisemitizem, ki čestokrat rodi bujne cvetke in se vsebolj prenaša na široke družbene plasti, svoj vrhunec pa spet doseže prav v dobi nacizma, ko se takratni sistem loti načrtnega iztrebljanja Židov. Referentka je med drugim povedala,

da je od nekdanjih 200.000 avstrijskih Židov, kolikor so jih našli za časa prve republike, danes le še kakih osem do deset tisoč – vsi ostali so bili pokončani oziroma se jih je manjše število izselilo v inozemstvo.

Izredno zanimiv je bil referat politologa dr. Antona Pelinke, ki je osvetlil Rederjevo afero in njene okoliščine. Dejal je, da niti ta afero niti

svoječasna Burgerjeva ali sedanja Scrinzijeva kandidatura pri predsedniških volitvah niso poročene iz slučajnosti, marveč pogojene z razmerami v državi, iz katerih nujno sledijo takšni pojavi. Reder npr. niti ni bil avstrijski državljani, pa je država kljub temu prevzela njegovo obrambo pred sodiščem ter mu dodelila celo še pokojnino. „Humanitarne“ zavze-manje zanj s strani zveznega predsednika, kanclerja, kardinala in drugih vidnih osebnosti mora Rederju (voj-nemu zločincu) vtisniti poseben pečat. Tako je bil uradni sprejem in rokovanje z obrambnim ministrom Frischenschlagerjem pravzaprav le „logično nadaljevanje“, ki pa je vendarle vsaj delno razburilo duhove. Pelinka je tudi opozoril, da je upor iz tradicije očitno preslabil in ne more

Občni zbor KKZ

Od leve: Lovro Kaselj, Micka Opetnik, Nužej Tolmajer, Janko Zerzer, Matevž Grile (vodja občnega zbora), Magda Kuncič.

Konkurenca televizijskih hiš se ne sme odvijati na hrbtu manjšine, so na rednem občnem zboru KKZ sklenili delegati 30 društev in skupin. Soglasno pa so ponovno izvolili za predsednika dr. Janka Zerzerja, za podpredsednika Lovra Kaslja, Micko Opetnik in Eriko Wrolich. Po dvajsetih letih delovanja pa je bil ponovno potrjen tudi tajnik Nužej Tolmajer.

V poročilih, ki so vsa zbrana v posebni brošuri občnega zbora, so predstavniki KKZ poudarili, da se organizacija tudi pod laičnim vodstvom ni odmaknila od načel svojih ustanoviteljev in da je eno izmed težišč bilo mladinsko oz. gledališko delo. Poudarili so tudi okrepljene odnose med KKZ in NSKS ter z vseavstrijsko delovno skupnostjo „Region-Kultur“, prav tako je bilo izrečeno, da sodelovanje med SPZ in KKZ še nikoli ni bilo tako tesno. Naglašeno pa je bilo tudi tehtno delo strokovnih sodelavcev predvsem na

narodopisnem področju, saj močno pomagajo oblikovati kulturno delo. V kratki razpravi je bil naglašen predvsem pomen skupnega branja slovenskih časopisov za znanje jezika, kot tudi potreba po večji eksaktnosti in discipliniranosti pri izgovorjavi na odru. Predsednik SPZ, Tomi Ogris, je v svojem pozdravu dejal, da je SPZ predvsem partner in ne konkurent in da je treba sodelovati tudi tam, kjer dela npr. samo ena od organizacij. Občni zbor je zaključil video-film, s katerim so člani KDZ-ja predstavili dejavnost v KKZ vključenih skupin.

pri slovenskih organizacijah). Z vsu upravičenostjo je nakazal važno vlogo KSŠŠ/D bivši predsednik KDZ in sedanj tajnik kluba Rudi Vouk: Klub da je dandanes ena izmed zadnjih mladinskih organizacij, o kateri je mogoče trditi, da je njeno delo tudi politično učinkovito.

Kot gostje so občnemu zboru prisostvovali predstavniki osrednjih slovenskih organizacij, Zveze slovenske mladine na Koroškem, Kladiiva, Hrvatskega akadem-skega kluba, Komunistične študentske zveze ter Zveze socialistične mladine Slovenije.

Za predsednika Kluba slovenskih študentov in študentk na Dunaju je bil ponovno izvoljen Gabrijel Wutti. Podpredsednik je postal Hanzl Ogris, tajnica Gusti Kropivnik, tajnik Rudi Vouk, blagajnik Franc Smrtnik, kulturni referent Pepe Starman in časnikarski referent Igor Schellander. V razširjeni odbor pa so bili izvoljeni: Triksi Verdel, Elica Vospernik, Vladimir Smrtnik, Rudi Urban, Micka Miškulnik, Sonja Wutte, Andrej Leben, Saša Schlapper, Franci Karničar, Janja Stern, Martina Ottowitz, Lucija Feinig, Vid Sitter, Janez Resmann, Peter Stern in Stanko Gregorič.

I. Sch.

odločilno vplivati na dana dejstva. Morda so bolj obetavni prostesti mlade generacije proti oblikam dvojne morale, ki čestokrat povečuje-jejo zločin namesto žrtev; izraz tega protesta je tudi naraščajoče nezadovoljstvo z obstoječimi strankami, je menil Pelinka. (Prav to dvojno moralo občutimo tudi koroški Slovenci, ki dostikrat doživimo, kakšna je razlika med zapisano pravico in njeno izvedbo.)

Za zaključek je publicist Hermann Langbein poročal o praktičnih izkušnjah dela na šolah. Ne prvenstvo z administrativnimi ukrepi marveč s čim bolj temeljito razlago in izčrpno informacijo je treba nastopiti proti pojavom neofašizma, je menil; pri tem pa pričevanja naj ne bo nadomestilo za pouk zgodovine temveč dopolnilno učne snovi in pripomoček za lažje razumevanje tedanjih dogodkov.

Ogledali smo si tudi nekaj video-filmov, v katerih poročajo preživele priče pod geslom „Bil sem v kacetu“. Prosti čas pa smo izkoristili za obujanje spominov in izmenjavo misli. V tem okviru smo prijatelje iz drugih zveznih dežel izčrpno informirali o položaju naše narodne skupnosti na Koroškem ter je treba hvaležno zabeležiti, da smo ponovno občutili živo zanimanje in solidarnost vseh udeležencev.

F. Č.

Mesec februar ni samo mesec pustovanj in veseljačenj, temveč tudi mesec s kruto a bogato zgodovino, ne le za nas koroške Slovence, temveč tudi za Avstrijo in ostali svet.

Izgleda pa, da so nam v tem zimskem mesecu, predvsem pa merodajnim vsakdanjega dogajanja, zmrznili možgani in z njimi spomini.

Le bore malo ali pa sploh nič ni televizija poročala o tragičnih in žalostnih dogodkih 12. februarja 1934. leta, ko je klerofašistična oblast na Dunaju streljala delavce in s topovi uničevala delavska naselja. Povod za to tragedijo je bil ta, da je napredno delavstvo zahtevalo dela in opozarjalo na nevarnost porajajočega se hitlerizma. V tistem času je bilo delavstvo prepuščeno samemu sebi in le redki voditelji socialne demokracije so sodelovali v tej akciji obupa, ko so granate rušile hiše in je tekla kri. Takratna oblast je obračunala z delavci kot s kakšno ničvredno rajo. Posledica tega tragičnega časa je bila za Avstrijo – če pomislimo, kako je bilo delavstvo izdano in kam je popejljala pot popuščanja delavskih voditeljev – strašna. Ali ni bila takratna podoba nekam slična današnji, ko se ljudje prav tako ne strinjajo s tem, kako jim kapitalizem reže kruh. Pravijo, da se zgodovina ponavlja. Res je tako. Takrat so s topovi streljali na delavce in napredno inteligenco, danes pa se poslužujejo starega strašila, češ ta je komunist, eks-

tremist in sovražnik naše škandalov polne družbe.

Januarja 1944 je dal znani fašistični sodnik, bolje rečeno krvnik, obglaviti v Gradcu znane antifašiste Terezijo Miče in njeno hči Terezijo, Jožefa Komarja ter Jožefa in Elizabeto Ročičnjak, vsi iz škocijanske občine. Umrlí so, ker so se postavili po robu nasilju tedanjega časa. Bili so zvesti člani

Pismo bralca

Spomini na nekdanje februarske dogodke

našega naroda in borci za svobodo nas vseh, to se pravi tudi za svobodo današnje Avstrije. In kdo se je teh žrtev nečloveškega fašizma spomnil? Nihče! Ne uradno in tudi ne privatno. Nihče ni kaj poročal. Ali ni to sramotno in žalostno do dna duše za vsakega poštenega človeka.

2. februarja 1943 je Rdeča armada pri Stalingradu zadala hitlerjevskim hordam smrtonosni udarec. Takrat je bila prvič premagana ošabna in krvoločna nacistična soldateska. V ujetništvo je romalo 24 generalov, 2500 oficirjev in okoli 100.000 vojakov. Pri Stalingradu se je Hitlerju in njegovim podrl up, da bodo zasedli Stalingrad in da bo to njihova največja zmaga v zgodovini človeštva. In res je bila to največja zmaga, vendar za rdečearmejce, herojske branitelje tega mesta in hkrati zmaga vseh zatiranih in

borečih se za uničenje fašističnega „tisočletnega“ rajha. Tistega februarja je bil torej velik preobrat, zamajalo se je v škodo zmag navajenih osvajalcev. Dan za dnevom so izgubljali področja in končno kapitulirali. Tudi sovjetska vojska je imela ogromne izgube, ko je branila mesto. Na obeh straneh je bilo na stotisoče žrtev, med njimi tudi

veliko takšnih, ki so bili „po sili vojakí“. In kdo se danes še spominja teh ogromnih žrtev, trpljenja, herojstva in prelitih solz v bitki za Stalingrad proti nečloveškemu osvajalcu? Pri nas skoraj nihče, pa čeprav velja tem herojem in žrtvam fašizma večna slava.

Vse pozabljeno. V televiziji o tem usodno pomenljivem mesecu februarja ni bilo čutiti in ne slišati skoro nič. Zato pa tem več o pustovanjih v Nemčiji, Beljaku, na Dunaju..., vse povsodi samo pustovanja in škandali; samo stvari, da bi zavedli ljudi od resničnih in žgočih problemov. Višek teh pustovanj pa je bil TV-prenos opernega bala z Dunaja, na katerem se je zbrala „smetana“ skoro s celega sveta in tako demonstrialo svojo prisotnost in kapitalistično puhlost. Vstopnina za ta bal je bila strašanska, kljub temu je bilo na tem balu prominence in izkoriščevalcev malih, še in še,

med njimi tudi zastopniki delavskega razreda. Nihče se ni spomnil žrtev pred 40 in več leti. Gotovo je še mnogo februarskih borcev za rdeči Dunaj in svojece obglavljenih, ki morajo danes z najnižjo penzijo izhajati v boju za svoj življenjski obstoj. Nihče od teh „gospodov“ se ni spomnil, da bi namesto omenjene vstopnine za bal, rajši podprl februarske

žrtve ali tiste, ki danes živijo v revščini. Bolje je piti šampanjec, kot se brigati za pravice malih. Zadnji čas je, da posvetimo v to temo, da vidimo kaj vse se dogaja na račun delovnih ljudi.

In kaj smo storili mi v tem spominskem mesecu in času? Nič in zopet nič! Živimo kot na balu; se veselimo, uživamo in zapravljamo s krvjo pridobljene pravice in svobodo. Živimo v nenasitni potrošniški družbi in kaj nam mar za drugo. Mar nam je, ko vsak dan pobijajo male ljudi po svetu. Mar nam je, ko na vseh koncih sveta divjajo vojne, glavno je, da nam gre dobro. Tu in tam se morda včasih le še spomnimo tistih težkih časov in trenutnih težav, naredimo pa bore malo proti nakanam tistih sil, ki bi nas ponovno rade zaslužnile in pahnile v pogubo. Res, kaj pa smo že storili, da se tisti težki časi ne bi več ponovili? Kako dolgo bomo

še dopuščali, da v naši državi odkrivajo spominske plošče vojnim zločincem, da vneti podiralci prve republike in bivši nacisti premajajo državna in deželna odlikovanja, da obrambni minister vojnega zločinca Rederja sprejme ob vrnitvi v Avstrijo kot največjega državnika, republika pa mu da še zatočišče in penzijo, ter ne nazadnje, da blatijo našo slavno protifašistično borbo? Mi pa kar molčimo in čakamo. Storimo končno nekaj proti vsem tem razmeram, ki škodujejo načelom demokracije in ugledu naše države.

Res čudimo se, da ni nobenih resnih akcij in protestov proti tem nezdravim razmeram, začenjenim še s številnimi škandali. Ne s strani naprednih socialistov, ÖVP-jevcev, komunistov in tudi ne s strani zelenih, v katere smo upali, da bodo začeli rušiti monopol, starih strank, ni resnih prizadevanj da bi se kaj premaknilo na bolje. Pa nič. Smo kot začarani in mirno jemljemo na znaje, da nam dnevno kot mrličem vlačijo denar iz žepov. Kdaj se bomo zdramili? Kdaj se bodo našli novi pošteni in korajžni ljudje, voditelji, ki bodo znali povedi ljudi v boj proti krivici, izkoriščanju in zapravljanju ljudske imovine.

Takšni so spomini v tem mesecu februarja na nekdanje tragične februarske dogodke. Ne pozabimo jih. Kar bodi so nam v teku let odvzeli, spominov na slavno preteklost pa nam le ne morejo odvzeti.

Kolenik Lipej

TV AVSTRIJA 1

Petek, 21. 3.: 9.00 Poročila – 9.05 Policijska inšpekcija 1 – 9.30 Ruščina – 10.00 Šolska TV – 10.30 Srce iz St. Paula – 12.05 Poročila in ozadja – 13.05 Poročila – 16.30 Za predšolske otroke – 16.55 Mini-ČVS – 17.05 Niklaas, otrok iz Flandrije – 17.30 Levo od pingvinov – 17.55 Otrokom za lahko noč – 18.00 Slike iz Avstrije – 18.30 Mi – 19.00 Avstrija danes – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Stari – 21.15 Modna revija z reklamo – 21.20 Naj govori cvetice – 22.35 Ameriški film – 0.00 Poročila.

Sobota, 22. 3.: 9.00 Poročila – 9.05 Angleščina – 9.35 Francoščina – 10.05 Ruščina – 10.35 Tudi šerif včasih potrebuje pomoč – 12.05 Nočni studio 13.10 Poročila – 13.15 Planica: smučarski skoki na 70 m skakalnici – 13.55 Svet, prvenstvo v umetnostnem drsanju – 16.55 Mini-ČVS – 17.05 Risanje – slikanje – oblikovanje – 17.30 Mr. Merlin – 17.55 Otrokom za lahko noč – 18.00 Dva x sedem – 18.25 Dober večer v soboto želi Heinz Conrads – 18.50 Kaplan August Paterno odgovarja – 19.00 Avstrija danes z novostmi iz Južne Tirolske – 19.30 Čas v sliki in šport – 20.15 Nevidni tretji – 22.30 Šport – 23.00 Razstreljevalna komanda Atlantik – 0.35 Poročila.

Nedelja, 23. 3.: 11.00 Ura tiska – 12.00 Orientacija – 14.45 Roar – 16.20 Jakob in Elizabeta – 16.25 Tao Tao – 16.50 Ena, dve ali tri – 17.35 Prometni klub za otroke – 17.40 Klub seniorjev – 18.30 Mi – 19.00 Slike iz Avstrije – 19.25 Govori msgr. Wilhelm Müller – 19.30 Čas v sliki – 19.50 Primer za ljudskega odvetnika – 20.15 Brat drevo – mati zemlja – 21.15 Reporterjeva žena – 22.45 Sedem dni športa – 23.00 Nočni studio – 0.05 Poročila.

Ponedeljek, 24. 3.: 9.00 Poročila – 9.05 Holmes & Yoyo – 9.30 Kulturni Avstrija – 10.00 Kaj bi lahko postal? – 10.30 Reporterjeva žena – 12.00 Poročila iz parlamenta – 13.00 Poročila – 14.00 Zoro na divjem zapadu – 15.15 Skrivnostno, čudovito življenje – 15.45 Voščila – 16.30 Za predšolske otroke – 16.55 Mini-ČVS – 17.05 Calimero – 17.30 Heidi – 17.55 Otrokom za lahko noč – 18.00 Slike iz Avstrije – 18.30 Mi – 19.00 Avstrija danes – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Ponedeljski šport – 21.08 Kuharski mojstri – 21.15 Cagney & Lacey – 22.05 Šport – 22.35 Esther – 0.15 Poročila.

Torek, 25. 3.: 9.00 Poročila – 9.05 Holmes & Yoyo – 9.30 Angleščina – 10.00 Kaj bi lahko postal – 10.30 Roar – 12.05 Ponedeljski šport – 13.00 Poročila – 14.00 Zoro na divjem zapadu – 15.10 Skrivnostno, čudovito življenje – 15.40 Woody Woodpecker predstavlja – 15.45 Voščila – 16.30 Za predšolske otroke – 16.55 Mini-ČVS – 17.05 Čebelica Maja – 17.30 Oddaja z miško – 17.55 Otrokom za lahko noč – 18.00 Slike iz Avstrije – 18.30 Mi – 19.00 Avstrija danes – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Inozemski report – 21.15 Dallas – 22.00 O filmu – 22.45 John-Hustonov portret – 23.45 Poročila.

Sreda, 26. 3.: 9.00 Poročila – 9.05 Holmes & Yoyo – 9.30 Francoščina – 10.00 Kaj bi lahko postal – 10.30 Uspavanka Broadway – 12.00 Vodni orel – 12.05 Inozemski magazin – 13.00 Poročila – 14.00 Tobyjevo potovanje v nepoznano deželo – 15.15 Skrivnostno, čudovito življenje – 15.40 Secret squirrel – 15.45 Voščila – 16.30 Pustolovščine z Dagobertom – 16.55 Mini-ČVS – 17.05 Risanke (serija) – 17.30 Kamen Marca Pola – 17.55 Otrokom za lahko noč – 18.00 Slike iz Avstrije – 18.30 Mi – 19.00 Avstrija danes z novostmi iz Južne Tirolske – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Buddy, Buddy – 21.50 O življenju diplomatov – 22.20 Kulturni žurnal – 22.30 Oscar 1986 – 0.00 Poročila.

Četrtek, 27. 3.: 9.00 Poročila – 9.05 Holmes & Yoyo – 9.30 Dežela in ljudje – 10.00 Gost Clemensa Holzmeistera – 10.30 Buddy, Buddy – 12.00 Secret squirrel – 12.15 Klub seniorjev – 13.00 Poročila – 14.00 Samotni puma – 14.30 Moja najbolj priljubljena zgodba – 15.45 Voščila – 16.30 Za predšolske otroke – 16.55 Mini-ČVS – 17.05 Sindbadove pustolovščine – 17.30 V kraljestvu divjih živali – 17.55 Otrokom za lahko noč – 18.00 Slike iz Avstrije – 18.30 Mi – 19.00 Avstrija danes – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Sveto pismo – 23.00 O dostojanstvu gradnje – 23.45 Poročila.

TV AVSTRIJA 2

Petek, 21. 3.: 16.25 Poldark – 17.15 Zemlja živi – 18.00 Tedenski pregled – 18.30 Naša mala farma – 19.15 Woody Woodpecker predstavlja – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Dežela in gore – 21.15 Čas v sliki – 21.35 Kulturni žurnal – 21.45 Šport – 23.20 Solid Gold – 0.05 Poročila.

Sobota, 22. 3.: 14.40 Upor src – 16.00 Iz parlamenta – 17.00 Ljuba družina – 17.45 Kdo me hoče? – 18.00 Operni vodič – 18.25 Nogomet – 19.00 Trailer – 19.30 Don Carlos – 23.25 The munnsters – 23.50 Poročila.

Nedelja, 23. 3.: 9.00 Poročila – 9.05 Lindbergh: Moj polet preko oceana – 11.05 ORF stereo koncert – 14.00 Športni popoldan – 17.40 Velika deseterica – 18.30 Okay – 19.25 Avstrijske dragocenosti – 19.30 Čas v sliki in šport – 20.15 Ljubezenski pozdravi iz Moskve – 21.10 Dinastija – Denverski klan – 22.25 Columbo – 0.05 Poročila.

Ponedeljek, 24. 3.: 17.30 Biotehnologija – 18.00 Cesta Lindenstraße – 18.30 Onedinova linija – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Izposojeni

dedek – 21.08 Kuharski mojstri – 21.15 Čas v sliki – 21.35 Kulturni žurnal – 21.45 Šiling – 22.05 Mož, žena in film v Parizu – 23.40 Petrocelli – 0.30 Poročila.

Torek, 25. 3.: 17.00 Wanderu – opica z levjo grivo – 17.30 Orientacija – 18.00 Kviz – 18.30 Onedinova linija – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Kviz v rdečo-belo-rdečem – 21.15 Čas v sliki – 21.35 Kulturni žurnal – 21.45 Klub 2 in poročila.

Sreda, 26. 3.: 17.00 Prva tri življenjska leta – 17.30 Dežela in ljudje – 18.00 Zaupna divjina – 18.30 Onedinova linija – 19.30 Čas v sliki in šport – 22.25 Dvoboj v Vaccaresu – 0.00 Poročila.

Četrtek, 27. 3.: 17.00 Šport – 17.30 Njegovo ime je zajec – 18.00 Prosim k mizi – 18.30 Onedinova linija – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Od večeraj v jutro – 40 let podžavljenih obratov – 21.15 Čas v sliki – 21.35 Kulturni žurnal – 21.45 Club 2 in poročila.

TV LJUBLJANA

Petek, 21. 3.: 8.55 XI. kongres Zveze sindikatov Slovenije, prenos iz Cankarjevega doma –

17.25 Poročila – 17.30 Pesmi in zgodbe za vas: Ježeva hišica, oddaja TV Zagreb – 17.45 Merlin, nemška nadaljevanka – 18.15 Stres: Preprečevanje škodljivih posledic stresa, zadnji del izobraževalne serije – 18.45 Risanke – 18.55 Propagandna oddaja – 19.00 Danes – Obzornik ljubljanskega območja – 19.30 Dnevnik – 19.55 Vreme – 20.05 Z XI. kongresa ZSS 20.25 Avtomanija – angleška dokumentarna serija – 20.55 Pod krinko, ameriška nanizanka – 21.45 Dnevnik – 22.00 Tiger se parfumira z dinamitom, francoski film.

Sobota, 22. 3.: 8.10 Poročila – 8.15 Deček z zelenimi prsti – 8.30 Pikapolonica – 8.50 Lutkomendija, nanizanka TV Novi Sad – 9.15 Pedenj žep – 9.45 Potovanje zkozi osončje: Pioneer odkriva Saturn, ameriški niz – 10.15 Slovenski ljudski plesi – Vzhodna Štajerska – 10.50 Planica: Svetovni pokal v smučarskih skokih, finale na srednji skakalnici, prenos – 14.30 Poročila – 14.35 Avtomanija, angleška dokumentarna serija – 15.00 Ženeva: SP v umetnostnem drsanju – plesni pari, vključitev v prenos – 17.00 PJ v košarki – 18.25 Knjiga – 18.45 Risanke – 19.00 Danes – turistični globus – 19.30 Dnevnik – 19.45 Vreme – 19.50 Zrcalo tedna – 20.15 Z XI. kongresa ZSS – 20.35 Umazana igra, anleški film – 22.30 Propagandna oddaja – 22.35 Dnevnik – 22.50 Videogodba.

Nedelja, 23. 3.: 8.15 Poročila – 8.20 Živ zav: Benji, Zaks in deček iz vesolja, ameriška nadaljevanka; Risanke – 9.15 Merlin, nemška nadaljevanka – 9.40 Večni klic, sovjetska nadaljevanka – 10.50 Planica: Svetovni pokal v smučarskih skokih – finale prenos – 13.25 Poročila – 14.30 Podarim – dobim – zaključno žrebanje, prenos iz Planice – 15.15 Nikola Tesla, nadaljevanka TV Zagreb – 16.20 Poročila – 16.25 Vlak v plamenih, sovjetski film – 17.45 TV kavarna – 18.45 Risanke – 19.00 Danes – Ko še ne boli – 19.30 Dnevnik – 19.45 Vreme – 20.00 Sivi dom,

nadaljevanka TV Beograd – 21.00 Športni pregled – 21.45 Zakoni, časi... dva zakona, reportaža TV Sarajevo – 22.30 Poročila.

Ponedeljek, 24. 3.: TV Mozaik – 9.00 Zrcalo tedna – 9.20 Pesem giba: In v začetku je bil ritem – 9.50 Gostilna, dokumentarna oddaja – 15.50 TV Mozaik – ponovitev dopoldanskih oddaj – 17.25 Poročila – 17.30 Čarovnik – 17.50 Lutkomendija, nadaljevanka TV Novi Sad – 18.15 Naša pesem: Maribor'84 – 18.40 Risanke – 19.00 Danes – Podravski obzornik – 19.30 Dnevnik – 19.55 Vreme – 20.05 Vihre vojne, ameriška nadaljevanka – 21.00 Aktualno: Kako daleč sežejo gospodarske vizije – 21.40 Kačji pastir, opera v izvedbi SNG Maribor – 22.45 Dnevnik.

Torek, 25. 3.: TV Mozaik – 9.00 Pred izbiro poklica: Poklici v PTT prometu – 9.30 Človekovo telo: Hormoni – 10.00 Slikarstvo XX. stoletja: Antiumetnost – 15.55 TV Mozaik – Šolska TV, ponovitev dopoldanskih oddaj – 17.25 Poročila – 17.30 Marlenka, pravilnični portret ilustratorke Marlenke Stupice – 17.40 Ex libris

SLOVENSKE ODDAJE AVSTRIJSKEGA RADIA VSAK DAN OD 18.10 - 19.00

Petek, 21. 3.: Domača in ledinska imena (dr. A. Feinig)
Sobota, 22. 3.: Duhovni nagovor (dr. A. Kajžnik)
Voščila (D. Urschitz)
Nedelja, 23. 3.: Pozor! Jezus prihaja v naš kraj. Cvetna nedelja v Svečah (pater Ivan Antolič)
Ponedeljek, 24. 3.: Velikonočni

običaji na Koroškem
Torek, 25. 3.: Za starejše letnike Cerkev in svet
Sreda, 26. 3.: Verovanje o vodi v slov. ljudskem izročilu – 2. (T. Cevc)
Četrtek, 27. 3.: Rož – Podjuna – Zila
Petek, 28. 3.: Križev pot (Koroški skavti)

Pisarne ZSO Naslov in telefonske številke

Tarviserstraße 16, 9020 Celovec	
Zveza slovenskih organizacij (ZSO)	51 43 00 – 11/12/13/14
knjigovodstvo	51 43 00 – 40
Slovenska prosvetna zveza (SPZ)	51 43 00 – 20/21/22
Slovenski vestnik, uredništvo	51 43 00 – 30/31/32/33
uprava	51 43 00 – 41
ZSO, gospodarski odbor	51 43 00 – 50
Zveza koroških partizanov	51 43 00 – 60/61

Svoje pisarne v novih prostorih imajo tudi: Slovenska športna zveza (SSZ), Zveza slovenske mladine (ZSM), Slovenska kmečka zveza (SKZ), Zveza slovenskih žena (ZSŽ), Zveza slovenskih izseljencev (ZSI), Slovensko planinsko društvo (SPD) in Klub prijateljev lova (KPL), ker pa niso stalno zasedene, jih dosežete preko telefonske centrale s številko 51 43 00 – 10.

Slovenski
VESTNIK

Izdajatelj in založnik: Zveza Slovenskih organizacij na Koroškem, 9020 Celovec, Tarviser Straße 16.

Uredništvo in uprava: 9020 Celovec, Tarviser Straße 16
Telefon
(0 42 22) 51 43 00-30 (Rado Janežič)
31 (Lubo Urbajs)
32 (Andrej Kokot)
33 (Vinko Wieser)
Teleks 42 20 86 sndk a

Tisk: Založniška in tiskarska družba z o. j. Drava, Celovec - Borovlje.

„Leteti je možno še čez 200 metrov!“ pravi konstruktor velikanke v Planici, inž. Janez Gorišek

7. finale svetovnega pokala jutri soboto in v nedeljo v Planici, se ne bo odvijala le v znamenju dvoboja za zmago med Avstrijcem Vettori in Fincem Nykänenom, pač pa bo potekala tudi v znamenju 50-letnice odkar je prvi človek skočil s smučmi nad 100 metrov. Avstrijec Sepp Bradl je bil leta 1936 v Planici prvi, ki je pristal pri 101 metru. S tem skokom se je rodila tudi nova smučarska zvrst – smučarski poleti.

Finalni skoki bodo na 90 in 120 m skakalnici, velika letalnica, ki skupaj s Kulmom drži svetovni rekord s 191 m, pa bo tokrat mirovala. Ob predstavitvi letošnjega finala v Planici, smo se pred kratkim v Celovcu pogovarjali s tehničnim vodnjem organizacijskega komiteja Planica, Janezom Goriškom, ki šteje skupaj z bratom Ladom Goriškom tudi med najuspešnejše konstruktorje skakalnic. Janez Gorišek je sodeloval pri uspešni pregradnji Planiške velikanke, ki je zaslovela po vsem svetu. Z inženirjem Janezom Goriškom se je pogovarjal Vinko Wieser.

„Moja specialiteta je gradnja skakalnic“

Slovenski vestnik: Inž. Janez Gorišek, predstavite se, prosim, našim bralcem in povejte kako ste povezani s smučarskimi skoki?

Janez Gorišek: Zaposlen sem kot direktor Zveze vodnih skupnosti Slovenije, sodelujem pa tudi v projektantskem podjetju Planum-Radovljica, ki med drugim skrbi za smučarski center Kobla. To podjetje projektira vse od nizkih gradenj (ceste) do visokih gradenj (hotelske gradnje, športne centre idr.). Moja specialiteta je gradnja skakalnic. Kot podjetje smo sodelovali pri zadnjih zimskih olimpijskih igrah v Sarajevu, kjer smo gra-

dili vse skakalne objekte. Tudi s Sofijo – kjer bodo prihodnje zimske olimpijske igre – se pogovarjamo o gradnji skakalnih objektov.

SV: Kako ste osebno povezani s to panogo zimskega športa?

Gorišek: Od leta 1947 naprej sem bil aktiven kot skakalec. Bil sem petkrat državni mladinski prvak, v članskem prvenstvu pa sem se pred morebitno zmago oz. dobro uvrstitvijo poškodoval. 10 let sem bil član jugoslovanske državne reprezentance in tudi leta 1956 član državne olimpijske reprezentance v Cortini. Brat Lado pa je bil v študentski reprezentanci.

Vezi s Slovenci na Koroškem

Ko sem bil leta 1953 na udarniškem delu na Velikem Kleku (Großglockner – sneženi plaz je povzročil katastrofo, op. ured.) so bili tam tudi koroški Slovenci. Spoznal sem Janka Wiegeleja in ga navdušil za skakanje in bil tudi gost na njegovem domu. V petdesetih letih sem bil tudi na tekmah v Šentjanžu in Celovcu. V Šentjanžu je tedaj skakal še Gabriel. Leta 1954 smo imeli na skakalnici v Celovcu pri Postraniju smolo, izpahnili sem si ramo, Slavko Avsenik (ki je bil tudi rekorder na šentjanški skakalnici, op. ured.) pa si je poškodoval hrbtenico.

SV: Kako ste prišli do gradnje skakalnic in kaj ste napravili posebnega, da je letalnica v Planici zgled drugim velikankam?

Gorišek: Po smrti Staneta Bloudka (ki je gradil prvi skakalnici v Planici, na Koroškem pa bivšo skakalnico v Šentjanžu in tisto v Zahomcu, op. ured.) so želeli sodelavci Bloudka, naj nadaljujem njegovo delo. Z bratom Ladom sva skupaj z Rudijem Finžgarjem in Stanetom Pelanom začela graditi po Bloudku.

Z velikanko v Planici pa smo odprli novo pot projektiranja letalnic. Vsi jo posnemajo sedaj, v Kulmu, v Vikersundu in na Holmenkollenu. Prvič

Inž. Janez Gorišek, graditelj planiške letalnice. Tudi članom SSK Obir je pomagal urediti skakalnico na Obirskem.

7. finale svetovnega pokala v smučarskih skokih. 21. – 23. marca 1986.

smo napravili dvojno doskočišče (37 % in 40 %). Novost je v tem, da smo uporabljali več krivin, vzdolžni profil skakalnice ima – strokovno povedano – obliko klotojide. S tem je dobila skakalnica tudi lepšo podobo in bolj varna je tudi. Planiška letalnica je najvišja po višinski razliki in praksa je pokazala, da smo izbrali tudi najboljše mesto.

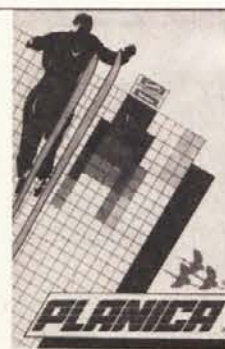
SV: Kako ocenjujete nadaljnji razvoj smučarskih poletov?

Gorišek: Ni omejitev; vse se bo še razvijalo. Le pri hitrosti smo dosegli že mejo. Danes se gradi tako, da je mogoče povečati skoke še za kakih 10 do 20 odstotkov. Vidim predvsem psihološke ovire, manj materialne. Možno je leteti preko 200 metrov, šlo bo še do kakih 250 m. To bo stvar postopnega razvoja.

Pri planiranju moramo optimalno uglasiti tri komponente: Hitrost v zaletu, hitrost na odskočni mizi in hitrost pri doskoku. S preveliko hitrostjo namreč pobiješ vse. Važna je tudi višina krivulje leta in naklon v doskočišču.

SV: Kaj vam pomeni Planica?

Gorišek: Za nas je velika odgovornost pred slovenskim narodom. Je pa tako, da zahteva vedno več angažmaja. Vse leto delamo za Planico, ob ostali službi. S Planico in njenimi dosežki se slovenski narod potrjuje. Tako obstaja v svetu.

Holmenkollen nad Oslom: 1. Vettori, 2. Nykänen, 3. Felder

Med Avstrijci in Finci se bo v Planici odločilo, kdo bo odnesel kolajne v posamični in moštveni konkurenci za svetovni pokal. To je mogoče ugotoviti po odlični skakalni konkurenci v Holmenkollenu nad Oslom. Avstrijci so bili odlični: 1. Vettori, 3. Felder, 5. Neuländtner, 17. Franci Wiegele, 32. Pavel Erat. Vettori je z boljšimi stilističnimi ocenami osvojil zmago pred Nykänenom, ki je sicer napravil daljši skok.

V posamični konkurenci svetovnega pokala vodi pred zadnjima dvema prireditvama v Planici (v soboto in nedeljo) Nykänen z 18 točkami prednosti pred Vettori, ki bo končno zmago odnesel le če Nykänen v Planici povsem spodrsne. Tretji v svetovnem pokalu je trenutno Felder, pred Neuländtnerjem, Suorso in Bergom; Ulaga (7.) ima možnost za bronasto kolajno le, če bo na domači skakalnici v odlični formi. Franci Wiegele je trenutno na 13. mestu. V moštveni konkurenci vodi Finska s šestimi točkami prednosti pred Avstrijo.

Štefan Hribar zmagal

Med 25 najmlajšimi skakalci (skupina otroci II) je v Bad Bleibergu v nedeljo zmagal ponovno Štefan Hribar, član Slovenskega športnega kluba Obir. S tem so bile zaključene tudi letošnje tekme za Atomic-cup, ki ga je Hribar dobil v svoji skupini. Poleg omenjene zmage je Hribar zmagal namreč že prej v Trgu (Feldkirchen), bil drugi v Celovcu in 5. na Obirskem. V Bad Bleibergu je Hribar dvakrat dosegel 23 m. Tudi že v prejšnjem letu je Hribar bil zmagovalec v svoji skupini.

Štefan Hribar (SSK Obir)

Peter Wrolich (Union Področca) pa je v skupini šolarjev I zmagal v smučarskem teku. Tudi ta tekma je bila izvedena v okviru nordijskih dnevo.

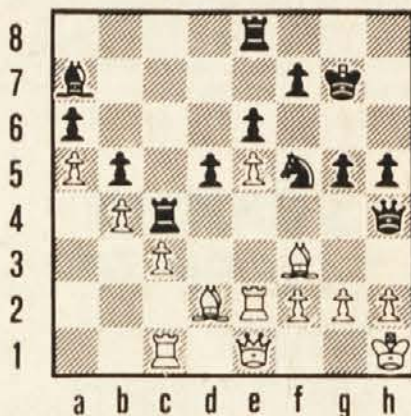
Šah Šah Šah Šah Šah Šah Šah Šah Turnir v Bekštanju

28 šahistov se udeležuje šahovskega turnirja v Bekštanju. Turnir, ki ga prireja domače društvo ASKÖ Bekštanj, igrajo po švicarskem sistemu (9 kol), čas za premišljevanje je omejen na 1 uro (na osebo). Vrhunska igralca šahovskega društva Slovenske športne zveze, **Lojze Gallob** in **Ivko Ferm**, imata po prvih dveh kolih po eno točko. Oba sta premagala Schätzerja (Bekštanj), zgubil pa je Gallob proti Hafnerju (Bekštanj), Ferm pa proti Gärtnerju (Feistritz/Drau). Danes bojo nadaljevali s 3. in 4. kolom.

Naslednja šahovska prvenstvena tekma: v soboto, 22. marca 1986 ob 15. uri pri Korenu v Kajzazah **ŠŠZ Posojilnica Bilčovs III – SG Toyota/Grießer II**

Šahovska naloga šte. 2:

Polizacija iz partije Reshevsky – Ivano-
vič (Skoplje 1976)

Kako je črni na potezi matiral nasprotnika?
Rešitev v naslednji številki (ureja Silvo Kovač/Ildija).

Sneg zavlačuje nogometno prvenstvo

Kratke športne vesti – Termini

● **Rezultati namiznoteniškega turnirja Katoliške mladine, 16. 3. 1986:** Dvojice ženske: 1. Marion Hribnik/Pauli Oraž, 2. Karin Scherwitzl/S. Sticker, 3. Daniela Dobernik/Dorica Lepuschitz, 4. Astrid Podgornik/Nadja Oraž. Dvojice fantje: 1. Sigi Uznik/Aleksander Cerov, 2. R. Hilve/H. Sticker. Mixed: 1. Marion Hribnik/Achim Oraž, 2. R. Hilve/Karin Scherwitzl. Dekleta do 18: 1. Daniela Dobernik, 2. Karin Scherwitzl. Dekleta od 18: 1. Elke Hribnik, 2. Marija Dobernik. Fantje do 18: 1. Christian Stornik, 2. Achim Oraž. Fantje od 18: 1. Tone Kropivnik, 2. Karel Kassl.

● **Klub podjunske mladine** vabi na ljudski tek na smučeh, ki bo v nedeljo 23. 3. 1986 v Podjuni pri Globasnici. Start je ob 13.00 pri gostilni Rižmar.

● **Anni Müller** iz Podgorij v Rožni dolini je v Trgu uspešno branila naslov prvakine v cross-teku. Z zmago v tej tekaški disciplini na še napol zasneženih travnikih in poteh si je nabarala že kar 32. avstrijski naslov prvakine.

● **Rudi Janach** z Reke si je osvojil na Vzhodnem Tirolskem tudi naslov seniorskega koroškega prvaka na smučarskem teku na razdaljo 30 km.

● **Franci Wieser** se je v Salzburgu kvalificiral za avstrijsko boksarsko prvenstvo, ki bo aprila na Dunaju.

● **11. Spominski pohod na Porezen** bo v nedeljo 23. marca 1986. Ob 7. uri je organiziran odhod iz Cerknega, ob 11. uri bo na 1632 m visokem vrhu Porezna spominska svečanost v spomin žrtvam zadnje nemške ofenzive 24. marca 1945.

● **7. šahovski festival na Bledu** z mednarodno udeležbo bo od 28. marca do 6. aprila 1986. (Informacije: šahovska zveza Slovenije: tel. 00061/210-714).

Še za en teden bodo preložili začetek nogometnega prvenstva v koroški ligi, spodnji ligi in v razredih. Preveliko snega je še na številnih nogometnih igriščih. Začetek prvenstva bo torej šele za velikončne praznike (29. – 31. marca). SAK bo po vsej verjetnosti začel s tekmo proti Šentvidu v soboto 29. marca (na igrišču ASV). Na velikonočni ponedeljek (31. 3.) pa bi morala slediti že tekma proti Mostiču. Aprila bi naj prvenstvo potekalo normalno. Zato pa bodo maja nogometni termini zelo gosti, saj sta

nadomestna termina 1. in 8. maj.

V spodnjih ligah je nadomestni termin 1. maj.

Še bolj težko bodo imeli Selani, saj je njih karavanški štadion že tradicionalno dalj časa pod snežno odejo. Želimo jim precej sonca, da ne bodo spet primorani s termini capljati za ostalimi.

V prijateljski igri je **SAK** prejšnji teden premagal celovško moštvo ASK s 4 : 1. Gole so prispevali: Velik, Ratajec, Stern in Pihorner oz. Wallner.

Nagradno tekmovanje za pridobivanje novih naročnikov

Ste se že vključili v tekmovanje za pridobivanje novih naročnikov?

Kot nov naročnik v smislu tega tekmovanja velja vsakdo, ki bo Slovenski vestnik ali sam ali preko druge osebe naročil in najkasneje

do 31. maja 1986

vsaj za eno leto poravnal naročnino, ki letno znaša 250.- šilingov. Naročilo nam lahko sporočite z naročilnico (ki jo objavljamo poleg tega obvestila), v obliki pisma ali dopisnice.

- Vsak naročnik dobi majhno nagrado
- 3 posebne nagrade smo pripravili za tiste tri, ki bodo zbrali največ novih naročnikov
- 10 velikih nagrad pa bomo razdelili z žrebom med ostale, ki so pridobivali nove naročnike. Prav tako čaka sodelavce pri tekmovanju še vrsta drugih nagrad.

V prejšnjih številkah ste spoznali tri posebne nagrade Slovenskega vestnika:

- 7 dnevni dopust na „Slovenski plaži“ (Cartrans)
- opremo spalnice (IPH Žitara vas)
- mikrokompjuter Commodore 64.

Danes objavljamo 10 velikih nagrad:

- sedežna garnitura (kotna klop, miza, 2 stola) – masivna borovina, naravno, **IPH – Žitara vas;**
- 1 par vrhunskih smuč (+ vezi in palice), **Tovarna ELAN – Brnca;**
- športna oprema (na izbiro je zimska ali poletna), **TOPSPORT-shop, Pliberk;**
- 3 stenske omare z dvema predalom (borovina, naravno), **IPH – Žitara vas;**
- dve pogostitvi za dve osebi (večerja, pijača), **hotel Korotan – Sekira;**
- dve pogostitvi za dve osebi (večerja, pijača), **hotel OBIR – Železna Kapla.**

Letna naročnina
Slovenskega vestnika znaša
250.- šilingov.

Za Jugoslavijo:
naročnina 2500 ndin,
posamezna šte. 100 ndin;
naročila sprejema ADIT,
Gradišče 10/II, 61000 Ljubljana.

Krajno združenje ZSM Škocijan
vabi na

5. tradicionalni velikonočni namiznoteniški turnir

ki bo na velikonočni ponedeljek,
31. marca 1986 ob 13. uri v Kulturnem
domu v Šentprimozu

1. skupina: mladinci;
2. skupina: splošni razred z igralci, ki ne igrajo v koroškem prvenstvu;
3. skupina: igralci, ki igrajo v koroškem prvenstvu (udeležba inozemskih igralcev);
4. skupina: dekleta, ženske;

Prijava: šil 15.- za mladince
šil 25.- za odrasle

Prijave na licu mesta možne!